

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σχέδιο νόμου

«Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας ΥΠΕΚΑ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων

Άρθρο 1

Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων

1. Τα έργα και οι δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, των οποίων η κατασκευή ή λειτουργία δύναται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον, κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες (Α και Β) ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

Η πρώτη κατηγορία (Α) περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες τα οποία ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και για τα οποία απαιτείται η διεξαγωγή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) προκειμένου να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος σχετικά με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 2, 3 και 4 του παρόντος. Τα έργα και οι δραστηριότητες της κατηγορίας Α κατατάσσονται α) σε αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αποτελούν την υποκατηγορία Α1 και β) σε αυτά που ενδέχεται να προκαλέσουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και αποτελούν την υποκατηγορία Α2.

Η δεύτερη κατηγορία (Β) περιλαμβάνει έργα και δραστηριότητες τα οποία χαρακτηρίζονται από τοπικές μόνο επιπτώσεις στο περιβάλλον και υπόκεινται σε γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που τίθενται για την προστασία του περιβάλλοντος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8.

Η κατάταξη των έργων και δραστηριοτήτων γίνεται βάσει των σχετικών κριτηρίων του Παραρτήματος Ι.

2. Έργα και δραστηριότητες που εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς Εθνικής Άμυνας εξαιρούνται από την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

3. Έργα και δραστηριότητες, ο σχεδιασμός και η διαδικασία υλοποίησης των οποίων υιοθετούνται με ειδικό νόμο, εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος εφόσον, μέσα από τη νομοθετική διαδικασία που ακολουθείται, πληρούνται οι σκοποί του νόμου αυτού, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της επαρκούς δημοσιοποίησης και δημόσιας διαβούλευσης επί των συγκεκριμένων έργων και δραστηριοτήτων.

4. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, που εκδίδεται εντός ενός (1) μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, τα δημόσια ή ιδιωτικά έργα και δραστηριότητες που υπόκεινται στις ρυθμίσεις του νόμου, κατατάσσονται στις κατηγορίες και υποκατηγορίες του άρθρου 1 καθώς και σε ομάδες κοινές για όλες τις κατηγορίες.

5. Έργο ή δραστηριότητα που περιλαμβάνει επιμέρους έργα ή δραστηριότητες, κατατάσσεται στην υποκατηγορία του επιμέρους έργου ή δραστηριότητας με τις σημαντικότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον και, συνεπώς, στην υψηλότερη υποκατηγορία.

6. Σε περίπτωση που κάποιο έργο ή δραστηριότητα δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα κατάταξης των έργων και δραστηριοτήτων στις κατηγορίες, υποκατηγορίες και ομάδες του παρόντος, μπορεί να ακολουθεί την κατάταξη του πλησιέστερου συναφούς έργου ή δραστηριότητας με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), κατόπιν αιτήσεως είτε του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας είτε της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής. Εάν δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός συναφούς έργου ή δραστηριότητας, η κατάταξη γίνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΚΑ.

Άρθρο 2

Κοινή διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Α

1. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων κατηγορίας Α ή τη μετεγκατάσταση ήδη υφισταμένων, απαιτείται διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης με τη διεξαγωγή ΜΠΕ και έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ).

2. Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας της κατηγορίας Α δύναται να ζητήσει γνωμοδότηση της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής με την υποβολή φακέλου Προκαταρκτικού Προσδιορισμού Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων (ΠΠΠΑ), πριν την υποβολή ΜΠΕ.

3. Η γνωμοδότηση κατά τα στάδια της ΠΠΠΑ προσδιορίζει αιτιολογημένα τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με το περιεχόμενο της ΜΠΕ:

- α) τις κατευθύνσεις για τις εναλλακτικές λύσεις που πρέπει να εξεταστούν,
- β) τις ειδικές μελέτες ανά κατηγορία επίπτωσης που κρίνεται αναγκαίο να εκπονηθούν και τις κατευθύνσεις σχετικά με τη μεθοδολογία και τα χαρακτηριστικά των μελετών,
- γ) τα θέματα στα οποία θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα κατά την εξέταση των επιπτώσεων,
- δ) τον κατάλογο των φορέων των οποίων ζητείται η γνώμη και τις προτάσεις για τη διαβούλευση,
- ε) τις ενδεχόμενες ειδικότερες κατευθύνσεις σχετικά με το περιεχόμενο της ΜΠΕ και τα απαιτούμενα στοιχεία,
- στ) παράρτημα με όλες τις διατυπωθείσες ουσιαστικές γνώμες

4. Για κάθε νέο έργο ή δραστηριότητα απαιτείται γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας σχετικά με το εάν η περιοχή όπου χωροθετείται το έργο ή η δραστηριότητα είναι αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, με την εξαίρεση έργων ή δραστηριοτήτων εντός οργανωμένων Επιχειρηματικών Πάρκων, κατά την έννοια του Ν. 3982/2011 και την περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του παρόντος. Για το σκοπό αυτό αποστέλλεται αντίγραφο του φακέλου της ΜΠΕ στην αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία σε ηλεκτρονική μορφή εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών. Σύμφωνη γνώμη απαιτείται εφόσον το έργο ή η

δραστηριότητα χωροθετείται εν όλω ή εν μέρει εντός κηρυγμένης αρχαιολογικής ζώνης.

5. Γνώμη της δασικής υπηρεσίας απαιτείται μόνο για τα έργα τα οποία χωροθετούνται σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως, εκτός ορίων οικισμών, και εκτός οργανωμένων Επιχειρηματικών Πάρκων, κατά την έννοια του Ν. 3982/2011.

6. Δεν απαιτείται αποστολή του φακέλου της ΜΠΕ για παροχή γνωμοδοτήσεων εάν αυτές έχουν προσκομισθεί με επιμέλεια του ενδιαφερόμενου κατά την υποβολή του φακέλου αυτής ή του φακέλου του ΠΠΠΑ.

7. Με την ΑΕΠΟ επιβάλλονται προϋποθέσεις, όροι, περιορισμοί και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. Επίσης, επιβάλλονται τυχόν αναγκαία επανορθωτικά ή προληπτικά μέτρα και δράσεις παρακολούθησης των περιβαλλοντικών μέσων και παραμέτρων ή και αντισταθμιστικά μέτρα. Οι όροι αφορούν κατά σειρά προτεραιότητας στην αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων ή στην επανόρθωση ή αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Σε περιπτώσεις όπου, παρά την εφαρμογή όλων των ανωτέρω όρων, διαπιστώνονται επιπτώσεις στο περιβάλλον και εφόσον αυτές αξιολογηθούν ως σημαντικές, δύναται να επιβάλλονται συμπληρωματικά αντισταθμιστικά μέτρα ή και τέλη κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του παρόντος.

Σε κάθε περίπτωση, οι όροι θα πρέπει να είναι:

α) Συμβατοί με την ισχύουσα περιβαλλοντική ή άλλη νομοθεσία και τον χωροταξικό σχεδιασμό.

β) Επαρκείς για την περιβαλλοντική προστασία.

γ) Άμεσα συσχετιζόμενοι με το συγκεκριμένο έργο ή δραστηριότητα και τις επιπτώσεις του.

δ) Δίκαιοι και αναλογικοί με το μέγεθος και το είδος του έργου ή της δραστηριότητας.

ε) Ακριβείς, εφικτοί, δεσμευτικοί και ελέγξιμοι

Με Απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ, εντός 3 μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, καθορίζονται προδιαγραφές για το περιεχόμενο της ΑΕΠΟ ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας.

8. α. Η ΑΕΠΟ έχει διάρκεια ισχύος δέκα έτη, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε. Η ισχύς της παρατείνεται για τέσσερα έτη εφόσον αφορά σε έργα ή δραστηριότητες που διαθέτουν ως Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης την Οικολογική Διαχείριση και Οικολογικό Έλεγχο (EMAS) και για δύο έτη εφόσον αφορά σε έργα και δραστηριότητες που διαθέτουν Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ISO 14001 ή άλλο αντίστοιχο σε ισχύ και για όσο χρόνο το Σύστημα αυτό βρίσκεται σε ισχύ. Μη έγκαιρη ανανέωση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης συνεπάγεται, εφόσον έχει παρέλθει η αρχική διάρκεια των δέκα ετών, αυτοδίκαιη λήξη της ισχύος της ΑΕΠΟ. Επιπλέον ο φορέας υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για τουλάχιστον πέντε έτη πριν από την παρέλευση δέκα ετών από την ημερομηνία έκδοσης της ΑΕΠΟ.

β. Η ΑΕΠΟ μπορεί με ειδική αιτιολογία να εκδίδεται για διάρκεια ισχύος μικρότερη των δέκα ετών.

9. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν, από τα πορίσματα των τακτικών και έκτακτων επιθεωρήσεων του άρθρου 20 του παρόντος, σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον, που δεν είχαν προβλεφθεί από τη ΜΠΕ και την ΑΕΠΟ, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή επιβάλλει πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους ή τροποποιεί τους αρχικούς. Η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δύναται επίσης να ζητήσει την εκπόνηση ειδικής μελέτης ή νέας ΜΠΕ για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών.

10. Η ΑΕΠΟ αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της τελικής διοικητικής πράξης που απαιτείται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση ή λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας.

11. Η αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υπηρεσία ορίζει έναν (1) υπάλληλο υπεύθυνο για το συντονισμό και τη διαχείριση όλης της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης του εκάστοτε συγκεκριμένου έργου ή δραστηριότητας εντός των προβλεπόμενων από το νόμο προθεσμιών.

12. Με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΚΑ, που εκδίδονται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, εξειδικεύονται περαιτέρω οι διαδικασίες και τα ειδικότερα κριτήρια περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του παρόντος νόμου, τα ειδικά έντυπα των ανωτέρω αναφερομένων διαδικασιών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό με τις διαδικασίες αυτές θέμα.

13. Με αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, ΠΕΚΑ, και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καθορίζονται οι προεκτιμώμενες αμοιβές μελετών του Δημοσίου για τους φακέλους ΠΠΠΑ, ΜΠΕ, ανανέωσης ΑΕΠΟ και τροποποίησης ΑΕΠΟ.

Άρθρο 3

Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α1

1. Αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α1 του άρθρου 1, είναι το Υπουργείο ΠΕΚΑ. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ.

2. Για την έκδοση της ΑΕΠΟ ακολουθείται η εξής διαδικασία:

α. Εάν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας η διαδικασία της γνωμοδότησης με την υποβολή, σε πρώτο στάδιο, φακέλου ΠΠΠΑ, τότε απαιτούνται:

αα) Υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ με συνοδευτικά έγγραφα ή και σχέδια τεκμηρίωσης

ββ) Έλεγχος της τυπικής πληρότητας φακέλου ΠΠΠΑ εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Στο στάδιο αυτό είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου του ΠΠΠΑ σε ένα μόνο αντίγραφο και εφόσον αυτός κριθεί ότι πληροί τις τυπικές απαιτήσεις ακολουθεί η υποβολή από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας των υπολοίπων προβλεπόμενων αντιγράφων του φακέλου.

γγ) Αποστολή του φακέλου του ΠΠΠΑ προς τις υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης για γνωμοδότηση εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας

δδ) Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης σε χρονικό διάστημα τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση του φακέλου του ΠΠΠΑ.

εε) Αξιολόγηση και στάθμιση γνωμοδοτήσεων και απόψεων, καθώς και τυχόν απόψεων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επ' αυτών εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών.

στστ) Σύνταξη της γνωμοδότησης ΠΠΠΑ (θετικής ή αρνητικής) εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών ανεξαρτήτως του αν έχουν εκφράσει γνώμη οι συναρμόδιοι φορείς της άνω (δδ) υποπερίπτωσης.

ζζ) Υπογραφή γνωμοδότησης ΠΠΠΑ από Γενικό Διευθυντή Περιβάλλοντος.

ηη) Σε περίπτωση θετικής γνωμοδότησης ακολουθεί η διαδικασία της παραγράφου 2.β

β. Εάν δεν επιλέγεται από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας η διαδικασία της γνωμοδότησης με την υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ:

αα) Υποβολή φακέλου ΜΠΕ και φακέλου με συνοδευτικά έγγραφα και σχέδια τεκμηρίωσης, από το φορέα του έργου ή της δραστηριότητας.

ββ) Έλεγχος τυπικής πληρότητας του φακέλου ΜΠΕ εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημέρα υποβολής του. Στο στάδιο αυτό είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου της ΜΠΕ σε ένα μόνο αντίγραφο και εφόσον αυτός κριθεί ότι πληροί τις τυπικές απαιτήσεις ακολουθεί η υποβολή από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας των υπολοίπων προβλεπόμενων αντιγράφων του φακέλου. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη πληρότητας αυτού, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν αποδέχεται τον φάκελο και τον επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα απαιτούμενα προς συμπλήρωση πεδία και στοιχεία.

γγ) Αποστολή του φακέλου της ΜΠΕ προς τις υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης καθώς και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας.

δδ) Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης και απόψεων του κοινού και άλλων φορέων (διαδικασία διαβούλευσης) σε χρονικό διάστημα σαρανταπέντε (45) εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ.

εε) Αξιολόγηση και στάθμιση γνωμοδοτήσεων και απόψεων, καθώς και τυχόν απόψεων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επ' αυτών, από την αρμόδια υπηρεσία εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου σταδίου (δδ).

στστ) Σύνταξη ΑΕΠΟ ή απόφασης απόρριψης από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή εντός εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του σταδίου (εε) βάσει της αξιολόγησης των υφιστάμενων γνωμοδοτήσεων και απόψεων και ανεξαρτήτως του αν έχουν γνωμοδοτήσει όλοι οι συναρμόδιοι φορείς.

ζζ) Έκδοση ΑΕΠΟ ή απόφασης απόρριψης, αν η αρμόδια αρχή κρίνει αιτιολογημένα ότι οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου ή της δραστηριότητας είναι εξαιρετικά σημαντικές ακόμη και μετά την πρόβλεψη ειδικών όρων και περιορισμών, καθώς και μετά την αντιστάθμισή τους.

3. Για το σύνολο των έργων και δραστηριοτήτων ζητείται γνώμη της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΥΠΕΚΑ, κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης της υπηρεσίας, οι ανωτέρω χρόνοι παρατείνονται το πολύ μέχρι το διπλάσιο των αρχικά προβλεπόμενων προθεσμιών για ιδιαιτέρως σύνθετα έργα.

5. Ο Υπουργός ΠΕΚΑ ή ο Γενικός Γραμματέας ΥΠΕΚΑ μπορούν να ζητήσουν τη γνωμοδότηση του Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 13, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, εφόσον είτε α) δεν έχουν διαβιβασθεί γνωμοδοτήσεις από υπηρεσίες των οποίων το περιεχόμενο εκτιμάται ως ουσιώδες για τον πληρέστερο καθορισμό των περιβαλλοντικών όρων ως προς την κατασκευή και λειτουργία του συγκεκριμένου έργου ή δραστηριότητας αυτού είτε β) από τις διαβιβασθείσες γνωμοδοτήσεις προκύπτουν αντιφατικά δεδομένα που χρήζουν ιδιαίτερης τεκμηρίωσης.

Άρθρο 4

Έργα και δραστηριότητες υποκατηγορίας Α2

1. Αρμόδια περιβαλλοντική αρχή για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α2 του άρθρου 1, είναι η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων γίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της.

2. Δεν απαιτείται γνώμη της αρχαιολογικής υπηρεσίας για τα έργα τα οποία χωροθετούνται στο σύνολό τους σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως, ή εντός ορίων οικισμών.

3. Η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

α) Υποβολή φακέλου ΜΠΕ και φακέλου με συνοδευτικά έγγραφα και σχέδια τεκμηρίωσης από το φορέα του έργου ή της δραστηριότητας.

β) Έλεγχο τυπικής πληρότητας του φακέλου ΜΠΕ εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημέρα υποβολής του. Στο στάδιο αυτό είναι δυνατή η υποβολή του φακέλου της ΜΠΕ σε ένα μόνο αντίγραφο και εφόσον αυτός κριθεί ότι πληροί τις τυπικές απαιτήσεις ακολουθεί η υποβολή από τον υπόχρεο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας των υπολοίπων προβλεπόμενων αντιγράφων του φακέλου. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη πληρότητας αυτού, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν αποδέχεται τον φάκελο και τον επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα απαιτούμενα προς συμπλήρωση πεδία και στοιχεία.

γ) Αποστολή του φακέλου της ΜΠΕ προς τις υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης καθώς και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ για την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας.

δ) Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς της Διοίκησης και απόψεων του κοινού και άλλων φορέων (διαδικασία διαβούλευσης) σε χρονικό διάστημα τριανταπέντε (35) εργάσιμων ημερών από την αποστολή και δημοσιοποίηση της ΜΠΕ.

ε) Αξιολόγηση και στάθμιση γνωμοδοτήσεων και απόψεων, καθώς και τυχόν απόψεων του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας επ' αυτών, από την αρμόδια υπηρεσία εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας του προηγούμενου σταδίου (δ).

στ) Σύνταξη ΑΕΠΟ ή απόφασης απόρριψης από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση του σταδίου (ε) βάσει της αξιολόγησης των υφισταμένων γνωμοδοτήσεων και απόψεων και ανεξαρτήτως του αν έχουν γνωμοδοτήσει όλοι οι συναρμόδιοι φορείς

ζ) Έκδοση ΑΕΠΟ ή απόφασης απόρριψης, αν η αρμόδια αρχή κρίνει αιτιολογημένα ότι οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου ή της δραστηριότητας είναι εξαιρετικά σημαντικές ακόμη και μετά την πρόβλεψη ειδικών όρων και περιορισμών, καθώς και μετά την αντιστάθμισή τους.

4. Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας μπορεί να ζητήσει, πριν από τη διαδικασία της ΜΠΕ, τη γνωμοδότηση της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής με την υποβολή φακέλου ΠΠΠΑ. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου 2.α του προηγούμενου άρθρου, με τις προθεσμίες των υποπεριπτώσεων (ββ), (δδ), (εε) και (σστ) της παραγράφου 2.α του ίδιου άρθρου να συντομεύονται κατά 5 ημέρες έκαστη.

Άρθρο 5

Διαδικασία Ανανέωσης ΑΕΠΟ

1. Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων πριν από τη λήξη ισχύος της ΑΕΠΟ, υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Φάκελο Ανανέωσης ΑΕΠΟ, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 11 του παρόντος.

2. Μετά την υποβολή του Φακέλου Ανανέωσης ΑΕΠΟ η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου ελέγχει την τυπική πληρότητα αυτού και εφόσον ο φάκελος κριθεί επαρκής, τον αποστέλλει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο για δημοσιοποίηση ενώ ταυτόχρονα τον αναρτά στο διαδίκτυο, στο πλαίσιο της ενημέρωσης του κοινού, χωρίς όμως να απαιτείται σχετική διαδικασία διαβούλευσης. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη τυπικής πληρότητας των δικαιολογητικών, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν τα αποδέχεται και τα επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα πεδία και στοιχεία προς συμπλήρωση.

β) Ακολούθως, εντός χρονικού διαστήματος είκοσι πέντε (25) εργάσιμων ημερών από την υποβολή του φακέλου, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί τα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμπληρώνοντας ειδικό τυποποιημένο έντυπο και είτε αα) εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, ζητεί την υποβολή νέας ΜΠΕ ως προς το σύνολο ή μέρος του έργου ή δραστηριότητας προκειμένου να τηρηθεί η διαδικασία των άρθρων 3 και 4 του παρόντος είτε ββ) ανανεώνει

την ΑΕΠΟ λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις είτε, τέλος, γγ) παρατείνει τη διάρκεια ισχύος της ΑΕΠΟ.

3. Στις περιπτώσεις ανανέωσης ή παράτασης ισχύος ΑΕΠΟ όπου δεν απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ, η απόφαση ανανέωσης ή παράτασης ισχύος της εκδίδεται από τον Γενικό Διευθυντή της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής, ή, σε απουσία αυτού, από τον ιεραρχικά προϊστάμενό του.

4. Για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της εμπρόθεσμης υποβολής Φακέλου Ανανέωσης ΑΕΠΟ και της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αυτής με την έκδοση της σχετικής απόφασης, η υφιστάμενη ΑΕΠΟ διατηρείται σε ισχύ. Ως εμπρόθεσμη υποβολή ορίζεται αυτή που διενεργείται τουλάχιστον δυο (2) μήνες πριν τη λήξη της υφιστάμενης ΑΕΠΟ.

Άρθρο 6

Διαδικασία τροποποίησης ΑΕΠΟ

1. Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων σε περίπτωση εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης περιβαλλοντικά αδειοδοτημένων έργων ή δραστηριοτήτων, υποχρεούνται να υποβάλλουν προς έγκριση στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή Φάκελο Τροποποίησης ΑΕΠΟ, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 6 του άρθρου 11 του παρόντος.

2. Μετά την υποβολή του Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) Εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την υποβολή του φακέλου ελέγχει την τυπική πληρότητα αυτού και εφόσον ο φάκελος κριθεί επαρκής, τον αποστέλλει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο για δημοσιοποίηση ενώ ταυτόχρονα τον αναρτά στο διαδίκτυο, στο πλαίσιο της ενημέρωσης του κοινού, χωρίς όμως να απαιτείται σχετική διαδικασία διαβούλευσης. Στην περίπτωση διαπίστωσης μη τυπικής πληρότητας του φακέλου, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή δεν τον αποδέχεται και τον επιστρέφει με έγγραφη αιτιολόγηση, καταγράφοντας τα πεδία και στοιχεία προς συμπλήρωση.

β) Ακολούθως εντός χρονικού διαστήματος είκοσι πέντε (25) εργασίμων ημερών από την υποβολή του Φακέλου η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αξιολογεί τον ως άνω υποβληθέντα φάκελο συμπληρώνοντας ειδικό τυποποιημένο έντυπο και αποφαινεται:

αα) είτε ότι λόγω των διαφοροποιήσεων επέρχεται ουσιαστική επιδείνωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ,

ββ) είτε ότι δεν επέρχεται ουσιαστική επιδείνωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του έργου ή της δραστηριότητας, οπότε εκδίδει νέα τροποποιημένη ΑΕΠΟ ή απόφαση περί μη τροποποίησης της ΑΕΠΟ, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία εκσυγχρονισμού, επέκτασης, βελτίωσης ή τροποποίησης του έργου ή της δραστηριότητας και τις ισχύουσες γενικές προδιαγραφές, όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

3. Οι φορείς έργων και δραστηριοτήτων δύνανται να προχωρήσουν σε απευθείας υποβολή νέας ΜΠΕ, εφόσον κρίνουν εκ των προτέρων ότι επέρχεται ουσιαστική επιδείνωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την τροποποίηση

του έργου ή της δραστηριότητας.

4. Στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ, η νέα ΑΕΠΟ εκδίδεται από το Γενικό Διευθυντή της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής, ή, σε απουσία αυτού, από τον ιεραρχικά προϊστάμενο του.

5. Για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της εμπρόθεσμης υποβολής Φακέλου Τροποποίησης ΑΕΠΟ και της ολοκλήρωσης της διαδικασίας νέας αδειοδότησης, η υφιστάμενη ΑΕΠΟ διατηρείται σε ισχύ. Ως εμπρόθεσμη υποβολή ορίζεται αυτή που διενεργείται τουλάχιστον δυο (2) μήνες πριν τη λήξη της υφιστάμενης ΑΕΠΟ

Άρθρο 7

Διαδικασία αξιολόγησης οριστικής μελέτης και ελέγχου φακέλου συμμόρφωσης

1. Σε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού περιβαλλοντικά αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσης ΑΕΠΟ, ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας, δύναται, πριν από την έναρξη της κατασκευής να υποβάλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, όπως αυτός καθορίζεται στην παράγραφο 7 του άρθρου 11 του παρόντος, για την ενημέρωση του φακέλου της ΜΠΕ.

2. Μετά την υποβολή του Φακέλου Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή εντός είκοσι (20) ημερών αποφαινεται αν επέρχονται ουσιαστικές αρνητικές διαφοροποιήσεις στο περιβάλλον, οπότε απαιτείται η υποβολή νέας ΜΠΕ. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η εν ισχύ ΑΕΠΟ ή εκδίδεται νέα ΑΕΠΟ λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία τροποποίησης του έργου ή της δραστηριότητας και τις ισχύουσες γενικές προδιαγραφές όρους και περιορισμούς που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις.

Άρθρο 8

Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων κατηγορίας Β

1. Τα έργα ή δραστηριότητες κατηγορίας Β δεν ακολουθούν τη διαδικασία εκπόνησης ΜΠΕ αλλά υπόκεινται σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ).

2. Τα ανωτέρω έργα ή δραστηριότητες, αναλόγως του είδους τους υπάγονται αυτοδικαίως σε ΠΠΔ, με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας που χορηγεί την άδεια λειτουργίας και κατόπιν σχετικής δήλωση του μελετητή ή του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Αν το έργο ή η δραστηριότητα δεν λαμβάνει άδεια λειτουργίας, τότε υπάγεται σε ΠΠΔ με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος της Περιφέρειας.

3. Με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΚΑ και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, που εκδίδονται εντός εννέα (9) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται οι προβλεπόμενες ΠΠΔ καθώς κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

4. Οι ΠΠΔ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των απαιτούμενων, κατά περίπτωση, αδειών που προβλέπονται για την κατασκευή, εγκατάσταση ή λειτουργία του εν λόγω έργου ή δραστηριότητας και ανανεώνονται τουλάχιστον ανά δέκα (10) χρόνια.

Άρθρο 9

Υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες στερούμενα περιβαλλοντικών όρων

1. Τα υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α ή Β τα οποία δεν διαθέτουν κατά τη δημοσίευση του νόμου περιβαλλοντικούς όρους, οφείλουν να υποβάλλουν σχετική αίτηση εντός ενός (1) έτους προκειμένου να εφοδιαστούν με ΑΕΠΟ ή να υπαχθούν σε ΠΠΔ αναλόγως της κατηγορίας ή υποκατηγορίας στην οποία ανήκουν. Στις περιπτώσεις αυτές τα εν λόγω έργα ή δραστηριότητες αντιμετωπίζονται ως νέα και αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά με βάση τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο υπαγωγής τους στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Τυχόν μη συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου συνεπάγεται αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων για τα οποία έχει υποβληθεί φάκελος αδειοδότησης από τον ενδιαφερόμενο μέχρι τη δημοσίευση του νόμου, αλλά αυτή δεν έχει ολοκληρωθεί με ευθύνη της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 10

Διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης για έργα και δραστηριότητες σε περιοχές που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο Natura 2000

1. Στην περίπτωση έργων και δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε προστατευόμενες περιοχές του δικτύου Natura, η περιβαλλοντική αδειοδότηση διενεργείται με βάση τις σχετικές πρόνοιες των ειδικότερων διαταγμάτων προστασίας. Σε περίπτωση ελλείψεως σχετικών προβλέψεων, α) για έργα κατηγορίας Β υποβάλλεται ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια υπηρεσία Περιβάλλοντος της Περιφέρειας, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 11 και β) για έργα κατηγορίας Α υποβάλλεται, ως τμήμα της ΜΠΕ, ειδική οικολογική αξιολόγηση στην αρμόδια, κατά περίπτωση, υπηρεσία, σύμφωνα με τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου 11.

2. Οι προδιαγραφές της ειδικής οικολογικής αξιολόγησης ανάλογα με την κατηγορία ή υποκατηγορία του έργου ή της δραστηριότητας καθορίζονται με Απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ.

3. Για έργα ή δραστηριότητες της κατηγορίας Β, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή μπορεί, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, να εκδίδει πρόσθετους όρους στις ΠΠΔ, προκειμένου να διασφαλίζει την ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής.

4. Για έργα ή δραστηριότητες της κατηγορίας Α, και εφόσον από την ειδική οικολογική αξιολόγηση προκύπτει ότι ενδέχεται να υπάρξουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις και ότι ελλείπουν οι εναλλακτικές λύσεις, η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή μπορεί να εκδώσει ΑΕΠΟ υπό τον όρο ότι:

α) συντρέχουν αιτιολογημένα επιτακτικοί λόγοι σημαντικού δημοσίου συμφέροντος περιλαμβανομένων λόγων κοινωνικής ή οικονομικής φύσεως, και

β) ενσωματώνονται στην ΑΕΠΟ όλα τα αναγκαία αντισταθμιστικά μέτρα, ώστε να διασφαλίζεται η συνολική συνοχή των περιοχών του δικτύου Natura 2000.

Εντός δύο (2) μηνών από την έκδοση ΑΕΠΟ του έργου ή της δραστηριότητας, ο Υπουργός ΠΕΚΑ ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν και τα αντισταθμιστικά μέτρα που ελήφθησαν.

5. Τα έργα και δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε περιοχές που βρίσκονται εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεως ή εντός ορίων οικισμών νομίμως προϋφιστάμενων του 1923 ή εντός ορίων οικισμών με πληθυσμό μέχρι δύο χιλιάδες (2.000) κατοίκους ή σε ήδη χωροθετημένες βιομηχανικές περιοχές και ζώνες ή βιοτεχνικές περιοχές και πάρκα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξαιρούνται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 11

Περιεχόμενο φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης

1. Οι δημόσιες αρχές παρέχουν στο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας όλες τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκπόνηση των προβλεπομένων μελετών. Αυτός οφείλει να παραδώσει στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή τις μελέτες και το σύνολο των πληροφοριών, ιδίως των περιβαλλοντικών, που έχει συλλέξει για την πραγματοποίησή των ανωτέρω μελετών, με ρητή αναφορά στις πηγές από τις οποίες προήλθε η πληροφορία αυτή.

2. Όπου απαιτείται τοπογραφικό διάγραμμα αυτό υποβάλλεται, επιπλέον, και σε ψηφιακή μορφή και περιλαμβάνει:

α) περίγραμμα του προς πραγματοποίηση έργου, μονοσήμαντα ορισμένο, με ορθογώνιες συντεταγμένες στο κρατικό σύστημα συντεταγμένων,

β) πλήρη φωτογραφική αποτύπωση.

3. Ο φάκελος ΠΠΠΑ περιλαμβάνει τουλάχιστον τις παρακάτω πληροφορίες:

α) Συνοπτική περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας και της σκοπιμότητάς του, με έμφαση σε θέματα εκπομπών και συστημάτων επεξεργασίας, συνοδευόμενη από τοπογραφικό διάγραμμα

β) Συνοπτική περιγραφή των εναλλακτικών, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος και την τεχνολογία αυτών, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής λύσης, που θα εξεταστούν στο στάδιο της ΜΠΕ

γ) Συνοπτική πρόταση σχετικά με τα κύρια περιβαλλοντικά θέματα της ΜΠΕ που προτίθεται να καταθέσει, τις προτεινόμενες μεθοδολογίες εκτίμησης των επιπτώσεων, την έκταση της περιοχής μελέτης εντός της οποίας θα γίνει η εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων, τον χρονικό ορίζοντα εκτίμησης των επιπτώσεων αυτών και τις προτάσεις για εξειδικευμένες μελέτες που θα χρειαστεί να εκπονηθούν και να υποβληθούν κατά το στάδιο της ΜΠΕ.

Οι προδιαγραφές, το περιεχόμενο, καθώς και τυχόν απαιτούμενα δικαιολογητικά του φακέλου ΠΠΠΑ καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ.

4. Τα περιεχόμενα του φακέλου της ΜΠΕ ανά υποκατηγορία έργου ή δραστηριότητας, τυχόν απαιτούμενες γνωμοδοτήσεις φορέων, το περιεχόμενο της ΜΠΕ και τα λοιπά συνοδευτικά στοιχεία καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, ανάλογα με το είδος του έργου ή της δραστηριότητας. Τα περιεχόμενα της μελέτης εμπεριέχουν τουλάχιστον τα αναφερόμενα στο Παράρτημα II.

5. Ο φάκελος ανανέωσης ΑΕΠΟ, περιλαμβάνει τουλάχιστον τη μελέτη ανανέωσης ΑΕΠΟ και την Περιβαλλοντική Ταυτότητα του έργου ή της δραστηριότητας. Τα περιεχόμενα του φακέλου Ανανέωσης ΑΕΠΟ δύναται να εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, ενώ τα περιεχόμενα της μελέτης εμπεριέχουν τουλάχιστον:

- α) συνοπτική τεχνική περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας.
- β) συνοπτική περιγραφή παραμέτρων της υφιστάμενης κατάστασης περιβάλλοντος που έχουν μεταβληθεί κατά τη διάρκεια ισχύος της προς ανανέωση ΑΕΠΟ
- γ) συνοπτική περιγραφή των στοιχείων που έχουν προκύψει από την εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης και ελέγχων και συσχετίσή τους με τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους
- δ) Προτάσεις για τροποποίηση όρων και περιορισμών εφόσον προκύπτουν από τυχόν τροποποιήσεις ή προσθήκες νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν στο περιβάλλον κατά την περίοδο μεταξύ της έκδοσης της ΑΕΠΟ και της κατάθεσης του φακέλου ανανέωσης ή τα στοιχεία του προγράμματος παρακολούθησης ή των ελέγχων.

6. Ο φάκελος τροποποίησης ΑΕΠΟ περιλαμβάνει τουλάχιστον, τη μελέτη τροποποίησης ΑΕΠΟ και την Περιβαλλοντική Ταυτότητα του έργου ή της δραστηριότητας. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο των φακέλων Τροποποίησης ΑΕΠΟ δύναται να εξειδικεύονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, ενώ τα περιεχόμενα της μελέτης εμπεριέχουν τουλάχιστον:

- α) την τεχνική περιγραφή του αδειοδοτημένου και προτεινόμενου τροποποιημένου έργου ή της δραστηριότητας, εστιάζοντας στις προτεινόμενες τροποποιήσεις και συνοδευόμενη από σχετικά τεχνικά σχέδια και τοπογραφικά διαγράμματα, με σαφή ένδειξη των προτεινόμενων τροποποιήσεων και του σκοπού της τροποποίησης.
- β) Τα στοιχεία περιγραφής της υφιστάμενης κατάστασης του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, μόνο σε σχέση με την αιτούμενη τροποποίηση του έργου ή της δραστηριότητας.
- γ) συνοπτική περιγραφή των στοιχείων που έχουν προκύψει από την εφαρμογή του προγράμματος παρακολούθησης και ελέγχων
- δ) Την εκτίμηση και αξιολόγηση ενδεχόμενων επιπτώσεων στο περιβάλλον που συνδέονται με την αιτούμενη τροποποίηση.
- ε) Την περιγραφή προτάσεων, όρων και μέτρων για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων επιπτώσεων που συνδέονται με την αιτούμενη τροποποίηση καθώς και το σχετικό με την τροποποίηση πρόγραμμα παρακολούθησης.

7. Ο φάκελος Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού έργων και δραστηριοτήτων περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- α) την τεχνική περιγραφή του τελικού σχεδιασμού του αδειοδοτημένου έργου ή δραστηριότητας, συνοδευόμενη από σχετικά τεχνικά σχέδια και τοπογραφικά διαγράμματα, με σαφή ένδειξη των προτεινόμενων τροποποιήσεων.
- β) Την εκτίμηση και αξιολόγηση τυχόν επιπτώσεων στο περιβάλλον που συνδέονται με τις διαφοροποιήσεις που έχουν προκύψει κατά τον τελικό σχεδιασμό.

8. Η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Β περιλαμβάνει υπό μορφή ερωτηματολογίου και προδιαμορφωμένων πινάκων

την καταγραφή στοιχείων φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στα προστατευτέα αντικείμενα της περιοχής Natura που δύναται να επηρεαστούν και την εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλα έργα ή δραστηριότητες.

9. Η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α εντάσσεται σε παράρτημα της ΜΠΕ, ως αναπόσπαστο μέρος της, παρουσιάζοντας: α) αναλυτική καταγραφή στοιχείων φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στα προστατευτέα αντικείμενα των περιοχών Natura όπως αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 του Νόμου 3937/2011 (ΦΕΚ Α'60), που δύναται να επηρεαστούν από το έργο ή την δραστηριότητα και β) δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 10 του παρόντος άρθρου.

10. Η δέουσα εκτίμηση επιπτώσεων πρέπει να περιλαμβάνει ανάλυση και αξιολόγηση των εκτιμώμενων επιπτώσεων με ποιοτικά και ποσοτικά στοιχεία επί:

α) των τύπων οικοτόπων του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ Η.Π.14849/853/Ε103/4-4-2008 (ΦΕΚ Β'645), ιδίως ως προς την αντιπροσωπευτικότητα, τη σχετική επιφάνεια και το καθεστώς διατήρησής τους,

β) των ειδών χλωρίδας και πανίδας του Παραρτήματος ΙΙ της ΚΥΑ Η.Π.14849/853/Ε103/4.4.2008 (ΦΕΚ Β'645), ιδίως ως προς το μέγεθος και την πυκνότητα των πληθυσμών, την κατάσταση διατήρησής τους και την απομόνωσή τους.

γ) των ειδών ορνιθοπανίδας του Παραρτήματος Ι της ΚΥΑ Η.Π. 37338/1807/Ε.103 (ΦΕΚ Β'1495) καθώς και άλλων ειδών μεταναστευτικής ορνιθοπανίδας με σημαντική παρουσία στην περιοχή Natura 2000, ιδίως ως προς το μέγεθος και την πυκνότητα των πληθυσμών, την κατάσταση διατήρησής τους και την απομόνωσή τους,

Σε περίπτωση εκτίμησης σημαντικών αρνητικών επιπτώσεων, παρατίθενται με ανάλογη τεκμηρίωση τα αναγκαία για την αποτροπή, ελαχιστοποίηση και αντιστάθμισή τους μέτρα.

Άρθρο 12

Κατάργηση αδειών

1. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου όλες οι άδειες και εγκρίσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων που προβλέπονται στην υφιστάμενη νομοθεσία για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α και Β καταργούνται αντικαθιστάμενες από την ΑΕΠΟ ή τις ΠΠΔ αντίστοιχα.

Ο φορέας υφιστάμενης δραστηριότητας που περιλαμβάνει διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων υποχρεούται να διαθέτει σε ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή εγγυητική επιστολή για τις αντίστοιχες εργασίες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, το οποίο υποχρεούται να προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία, κατά την ανανέωση ή τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων της δραστηριότητας. Για τον φορέα νέου έργου ή δραστηριότητας που περιλαμβάνει διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων, η έκδοση του ασφαλιστηρίου (ή της εγγυητικής επιστολής) αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη της λειτουργίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ και των συναρμόδιων Υπουργών δύναται να ενσωματώνονται στην ΑΕΠΟ οι διοικητικές πράξεις ή οι πράξεις, για την

έκδοση των οποίων απαιτούνται η προσκόμιση ή εξέταση των ίδιων δικαιολογητικών με αυτά της διαδικασίας έκδοσης της ΑΕΠΟ.

Άρθρο 13

Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

1. Συνιστάται Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΣΠΑ), στο οποίο συμμετέχουν οι εξής:

α. Ο Γενικός Γραμματέας του ΥΠΕΚΑ, ως Πρόεδρος

β. Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δασών του ΥΠΕΚΑ, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΚΑ, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης ΕΑΡΘ του ΥΠΕΚΑ, ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ, εκπρόσωπος της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΚΑ, εκπρόσωπος της Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας του ΥΠΕΚΑ, εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, εκπρόσωπος του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και εκπρόσωπος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως μέλη.

2. Αντικείμενο του ΣΠΑ είναι κυρίως η κατόπιν αιτήματος του Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα ΠΕΚΑ παροχή γνώμης σε περίπτωση παράλειψης ή έκδοσης αντικρουόμενων γνωμοδοτήσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή επί οιοδήποτε άλλου ζητήματος σχετικού με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων της υποκατηγορίας Α1 που ανακύπτει μετά το πέρας των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και δημόσιας διαβούλευσης. Την γνώμη αυτή σχηματίζει το ΣΠΑ, μεταξύ άλλων, και με την κλήση ενώπιόν του, προς διατύπωση απόψεων, των αναγκαιών, κατά την κρίση του, οργάνων και φορέων. Ο Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού διατηρεί δικαίωμα άσκησης αρνησικυρίας στις περιπτώσεις, όπου, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του.

3. Οι εκπρόσωποι των υπουργείων, με τους αναπληρωτές τους, ορίζονται με αποφάσεις των αντιστοίχων υπουργών εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη σχετική έγγραφη πρόσκληση του Υπουργού ΠΕΚΑ. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη και δεν έχουν ανακοινωθεί στον Υπουργό ΠΕΚΑ εκπρόσωποι των υπηρεσιών, το ΣΠΑ συγκροτείται από τα λοιπά μέλη μέχρι την υπόδειξη και το διορισμό των ελλειπόντων εκπροσώπων.

4. Το ΣΠΑ συγκροτείται κατά τα λοιπά με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την οποία ρυθμίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη σύνθεση και λειτουργία του ΣΠΑ.

Άρθρο 14

Σύσταση διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης στο ΥΠΕΚΑ

1. Στο ΥΠΕΚΑ συνιστάται Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ), υπαγόμενη στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος για τα έργα ή τις δραστηριότητες, τα σχέδια ή τα προγράμματα αρμοδιότητάς του.

2. Η αρμοδιότητα της ΔΙΠΑ ανάγεται στην εποπτεία, αξιολόγηση, εν γένει επεξεργασία και εισήγηση για έγκριση περιβαλλοντικών μελετών των πάσης φύσεως έργων και δραστηριοτήτων που υπάγονται στην υποκατηγορία Α1, καθώς και στην εποπτεία, αξιολόγηση, εν γένει επεξεργασία και εισήγηση για έγκριση Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για σχέδια και προγράμματα που υπόκεινται σε στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση αρμοδιότητας του ΥΠΕΚΑ. Η εποπτεία αναφέρεται κυρίως στην τήρηση και ενιαία εφαρμογή της νομοθεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων.

Στην αρμοδιότητα της ΔΙΠΑ ανήκουν επίσης:

α) Η υποστήριξη των φορέων έργων και δραστηριοτήτων, των φορέων σχεδίων και προγραμμάτων που υπόκεινται σε στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, καθώς και των περιβαλλοντικών Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και των Περιφερειών, στην εφαρμογή των απαιτούμενων από τις κείμενες διατάξεις διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

β) Η εισήγηση για την ένταξη έργων και δραστηριοτήτων σύμφωνα με την απόφαση της παραγράφου 6 του άρθρου 1.

γ) Η αξιολόγηση του φακέλου Περιβαλλοντικού Προελέγχου και εισήγηση για τον περιβαλλοντικό προέλεγχο σχεδίων και προγραμμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 107017/2006 (ΦΕΚ Β'1225), όπως εκάστοτε ισχύει.

δ) Η θεώρηση μελετών επικινδυνότητας από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/105/ΕΚ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 12044/613/2007 (ΦΕΚ Β'376), όπως αυτή εκάστοτε ισχύει.

ε) Η παρακολούθηση των διεθνών και ευρωπαϊκών υποχρεώσεων της χώρας, που σχετίζονται με θέματα διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

στ) Η εισήγηση για τις προδιαγραφές των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης καθώς και για τις εξουσιοδοτικές πράξεις του παρόντος νόμου.

3. Οι αρμοδιότητες κάθε άλλης υπηρεσίας (Διεύθυνσης, Τμήματος ή Γραφείου) του ΥΠΕΚΑ, που σχετίζονται με κάποιες από τις προαναφερόμενες αρμοδιότητες της ΔΙΠΑ, μεταφέρονται σε αυτήν με την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Με το ίδιο Διάταγμα δύναται να επανακαθορίζονται τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

4. Για την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων, στη ΔΙΠΑ συνιστώνται τα εξής τμήματα:

Τμήμα Α: Έργα οδοποιίας, λιμενικών και ειδικών έργων καθώς και σχέδια και προγράμματα αρμοδιότητας του τμήματος.

Τμήμα Β: Βιομηχανικές εγκαταστάσεις, εξορυκτικές και συναφείς δραστηριότητες καθώς και σχέδια και προγράμματα αρμοδιότητας του τμήματος. Στις αρμοδιότητες του τμήματος εμπίπτουν και οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης, κατά τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 12044/613/2007 (ΦΕΚ Β'376), όπως αυτή εκάστοτε ισχύει.

Τμήμα Γ: Υδραυλικά έργα και συστήματα περιβαλλοντικών υποδομών καθώς και σχέδια και προγράμματα αρμοδιότητας του τμήματος.

Τμήμα Δ: Τουριστικές εγκαταστάσεις, εργασίες πολεοδομίας, κτηνο-πτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, υδατοκαλλιέργειες καθώς και σχέδια και προγράμματα αρμοδιότητας του τμήματος.

Τμήμα Ε: Έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας καθώς και σχέδια και προγράμματα αρμοδιότητας του τμήματος.

Τμήμα ΣΤ: Υποστήριξη των Τμημάτων Α, Β, Γ, Δ και Ε σε ειδικά θέματα περιβαλλοντικού σχεδιασμού, ιδίως ως προς τη Φύση, τα Ύδατα, την Ατμόσφαιρα, το Θόρυβο, τα Στερεά Απόβλητα, τη Χωροταξία και την Πολεοδομία, καθώς και υποστήριξη προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις Περιφέρειες, όπως και υποστήριξη για τις διεθνείς και ευρωπαϊκές υποχρεώσεις του ΥΠΕΚΑ αρμοδιότητας ΔΙΠΑ.

5. Με Προεδρικό Διάταγμα που εκδίδεται εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, εξειδικεύεται το οργανόγραμμα και καθορίζεται η στελέχωση, το αναγκαίο προσωπικό και η κατάρτισή του, η υλικοτεχνική υποδομή καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την έναρξη λειτουργίας της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης.

Άρθρο 15

Προσαρμογή ν. 3852/2010 για την περιβαλλοντική αδειοδότηση

1. Τα έργα και οι δραστηριότητες των παρ. 25, 34 και 58 της ενότητας Β «Γεωργία – Κτηνοτροφία – Αλιεία», 48 της ενότητας Γ «Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας» και 29 της ενότητας «Έργων-Χωροταξίας-Περιβάλλοντος» του ΙI μέρους του άρθρου 186 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α'87) υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Τα έργα και οι δραστηριότητες της παρ.6 της Α ενότητας του Ι μέρους του άρθρου 210 του ν. 3852/2010 υπόκεινται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 16

Μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ

1. Για τις ανάγκες αξιολόγησης των ΜΠΕ και σύνταξης των ΑΕΠΟ, καθώς και την εν γένει προώθηση των διαδικασιών των άρθρων 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 και 10 του παρόντος συνιστάται Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η πιστοποίηση των αξιολογητών διενεργείται από το ΥΠΕΚΑ, το οποίο τηρεί σχετικό μητρώο, στο οποίο εγγράφονται αξιολογητές με ικανή εμπειρία σε όλους τους τομείς εξειδίκευσης ΜΠΕ.

2. Η επιλογή του Πιστοποιημένου Αξιολογητή για την αξιολόγηση της ΜΠΕ, μετά την κατάθεση του φακέλου στην υπηρεσία, γίνεται με τη βοήθεια ηλεκτρονικού συστήματος κλήρωσης από την αρμόδια υπηρεσία.

3. Ειδικότερα, οι Πιστοποιημένοι Αξιολογητές προβαίνουν σε ενδελεχή έλεγχο της ΜΠΕ, διεκπεραιώνουν τις απαιτούμενες επαφές με τους φορείς των προβλεπόμενων από τις διατάξεις γνωμοδοτήσεων, συντάσσουν το σχέδιο ΑΕΠΟ, το οποίο, εν συνεχεία, (μαζί με την τυχόν διορθωμένη/συμπληρωμένη νέα) ΜΠΕ υποβάλλουν στην αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ ή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η αρμόδια υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα

αλλαγών/συμπληρώσεων στο σχέδιο ΑΕΠΟ που συντάσσει ο Πιστοποιημένος Αξιολογητής.

4. Οι αρμόδιες αρχές διεξάγουν αυστηρούς δειγματοληπτικούς ελέγχους των ΜΠΕ που έχουν ήδη ελεγχθεί από τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές και των αντίστοιχων σχεδίων ΑΕΠΟ και σε περίπτωση διαπίστωσης σοβαρού σφάλματος ή παράλειψης ερευνάται αμελλητί το ενδεχόμενο συνδρομής της προβλεπόμενης από τις οικείες διατάξεις κυρωτικής διαδικασίας.

5. Σε ειδικές περιπτώσεις έργων και δραστηριοτήτων, και μετά από τεκμηριωμένη και πλήρη αιτιολογία, η αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ μπορεί να προβαίνει στην αξιολόγηση και έλεγχο της ΜΠΕ, ασκώντας η ίδια τις παραπάνω αρμοδιότητες των Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

6. Μέχρι την έκδοση του προβλεπόμενου στις εξουσιοδοτικές διατάξεις προεδρικού διατάγματος για την συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών των ΜΠΕ, η διεκπεραίωση των διαδικασιών και η διενέργεια των σχετικών αξιολογήσεων διεξάγονται από τις οικείες υπηρεσίες, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις λοιπές διατάξεις του παρόντος.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕΚΑ καθορίζονται:

α) τα προσόντα των Πιστοποιημένων Αξιολογητών, οι κανόνες που διέπουν την εκτέλεση του έργου τους, και τα ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία πιστοποίησής τους για την εγγραφή τους στο μητρώο,

β) η συγκρότηση επιτροπής που γνωμοδοτεί για τη χορήγηση ή την αφαίρεση άδειας Αξιολογητή και εισηγείται στον Υπουργό ΠΕΚΑ κάθε ρύθμιση σχετική με τους Πιστοποιημένους Αξιολογητές,

γ) η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς αξιολόγηση, οι ιδιότητες που ορίζονται ως ασυμβίβαστες με το έργο τους καθώς και ο τρόπος προσδιορισμού και το ύψος της αμοιβής των Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Η αμοιβή των Πιστοποιημένων Αξιολογητών αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και ΠΕΚΑ,

δ) το όργανο και η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης του έργου των Αξιολογητών, οι διοικητικές κυρώσεις και τα χρηματικά πρόστιμα που επιβάλλονται σε αυτούς, τα όργανα, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις επιβολής των κυρώσεων και των προστίμων, το ύψος και η διαβάθμισή τους και τα κριτήρια επιμέτρησής τους, οι διοικητικές προσφυγές κατά των κυρώσεων, οι προθεσμίες άσκησής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 17

Τέλη διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και ελέγχων

1. Τα αντισταθμιστικά τέλη που τυχόν προβλέπονται στην ΑΕΠΟ, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 2 του παρόντος, καθώς και επιβληθέντα πρόστιμα καταβάλλονται σε ειδικό λογαριασμό υπέρ του Πράσινου Ταμείου. Τα εν λόγω τέλη διατίθενται για έργα και δραστηριότητες που αποσκοπούν στην αποκατάσταση, αναβάθμιση, προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος, καθώς και στη βελτιστοποίηση της εφαρμογής των διαδικασιών περιβαλλοντικής αδειοδότησης και του ελέγχου τήρησης των περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων.

2. Για την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος νόμου και τον έλεγχο τήρησης των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ καταβάλλονται από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας ανταποδοτικά τέλη, είτε ηλεκτρονικά είτε υπό τη μορφή παραβόλων, σε ειδικούς λογαριασμούς υπέρ του Πράσινου Ταμείου του ν. 3889/2010. Τα ποσά από τα ανωτέρω τέλη διατίθενται, μέσω ειδικών κωδικών του Πράσινου Ταμείου, για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

3. Υποχρεωτική είναι η καταβολή από τον φορέα του έργου ή της δραστηριότητας ανταποδοτικών τελών ως άνω, είτε ηλεκτρονικά είτε υπό μορφή παραβόλων, τουλάχιστον στις εξής περιπτώσεις:

- α) για την διαδικασία ΠΠΠΑ του άρθρου 3 παράγραφος 2,
- β) για την διαδικασία αξιολόγησης ΜΠΕ των άρθρων 3 και 4,
- γ) για την διαδικασία ανανέωσης ή τροποποίησης της ΑΕΠΟ των άρθρων 5 και 6
- δ) για την διαδικασία αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων του άρθρου 9
- ε) για την διαδικασία ειδικής οικολογικής αξιολόγησης του άρθρου 10 του παρόντος νόμου,
- στ) για την διαδικασία περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων του άρθρου 20 του παρόντος νόμου,
- ζ) για την διαδικασία αξιολόγησης των ΜΠΕ από Πιστοποιημένο Αξιολογητή ΜΠΕ του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

4. Συνιστάται ειδικός κωδικός στο Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ στον οποίο συγκεντρώνονται πόροι για την καταβολή των αμοιβών των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών. Στον εν λόγω κωδικό κατατίθενται:

- α) το παράβολο του εδαφίου (στ) της παραγράφου 3, και
- β) κάθε άλλος πόρος που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.

5. Συνιστάται ειδικός κωδικός στο Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ στον οποίο συγκεντρώνονται πόροι για την καταβολή των αμοιβών των Πιστοποιημένων Αξιολογητών ΜΠΕ. Στον εν λόγω κωδικό κατατίθεται το παράβολο του εδαφίου (ζ) της παραγράφου 3.

6. Συνιστώνται ειδικοί κωδικοί στο Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ που αντιστοιχούν σε έναν κωδικό για κάθε αρμόδια περιβαλλοντική αρχή αδειοδότησης και σε έναν για κάθε φορέα διαχείρισης προστατευόμενης περιοχής, στους οποίους κατατίθεται ποσοστό από τα παράβολα διαδικασίας ΠΠΠΑ, διαδικασίας αξιολόγησης ΜΠΕ, ειδικής οικολογικής αξιολόγησης και διαδικασίας ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ.

7. Συνιστάται ειδικός κωδικός στο Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ στον οποίο καταβάλλεται ποσοστό όλων των προβλεπόμενων τελών με σκοπό τη συντήρηση, αναβάθμιση και απρόσκοπτη λειτουργία των Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (ΗΠΜ) του άρθρου 18 και Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

8. Συνιστάται ειδικός κωδικός στο Πράσινο Ταμείο του ΥΠΕΚΑ στον οποίο καταβάλλεται ποσοστό όλων των προβλεπόμενων τελών σε ειδικό λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ) με σκοπό την κάλυψη εξόδων για τη διενέργεια των προβλεπόμενων ελέγχων.

9. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και ΠΕΚΑ, που εκδίδεται αποκλειστικά εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος, καθορίζονται:

α) Το ύψος των αντισταθμιστικών τελών της παραγράφου 1, ιδίως βάσει του μεγέθους και του ρυπαντικού φορτίου του έργου ή της δραστηριότητας, η διαδικασία είσπραξής τους, ο τρόπος απόδοσής τους μέσω του Πράσινου Ταμείου στους Ο.Τ.Α. ή τους αρμόδιους φορείς που κατασκευάζουν ή έχουν την ευθύνη λειτουργίας του έργου, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

β) Το ύψος των ανταποδοτικών τελών της παραγράφου 3, η διαδικασία είσπραξης και απόδοσής τους καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την κατηγορία και υποκατηγορία στην οποία κατατάχθηκε το έργο ή η δραστηριότητα και τον συνολικό προϋπολογισμό του προτεινόμενου έργου.

Άρθρο 18

Ηλεκτρονική διαχείριση διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης

1. Δημιουργείται Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ) πληροφοριών που αφορούν στη διαδικασία έκδοσης, ανανέωσης, τροποποίησης, καθώς και στην παρακολούθηση της εφαρμογής των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ, το οποίο τηρείται στο ΥΠΕΚΑ.

2. Στο ΗΠΜ καταχωρίζονται όλες οι ενέργειες και πληροφορίες καθόλα τα στάδια της διαδικασίας για την έκδοση, ανανέωση ή τροποποίηση ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ, καθώς επίσης και το σύνολο των πληροφοριών που αναφέρονται στην πέραν αυτών περιβαλλοντική επίδοση ενός έργου ή μιας δραστηριότητας κατά τη διάρκεια του συνολικού κύκλου ζωής. Την μέριμνα εισαγωγής, αμελλητί, κάθε πληροφορίας στο ΗΠΜ, έχει η αρμόδια υπηρεσία ή ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας αντιστοίχως, εφόσον επισπεύδει την ενέργεια ή κομίζει το έγγραφο. Κατ' εξαίρεση, τα σχόλια που υποβάλλονται από το κοινό στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, δύναται να υποβάλλονται εγγράφως.

3. Οι προδιαγραφές του ΗΠΜ διασφαλίζουν την:

(α) Εγκυρότητα, πληρότητα, διαθεσιμότητα και ακρίβεια των περιεχομένων του.

(β) Ασφαλή υποβολή των δεδομένων και πληροφοριών μέσω του διαδικτύου.

(γ) Αναζήτηση στα περιεχόμενα του, μέσω μεταδεδομένων.

(δ) Απαγόρευση της διαγραφής των περιεχομένων του.

(ε) Διασύνδεση και διαλειτουργικότητα με ηλεκτρονικά μητρώα άλλων δημοσίων αρχών μέσω διαδικτύου, όταν είναι διαθέσιμα και ιδίως με το πληροφοριακό σύστημα της ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ και της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών.

(στ) Η πρόσβαση στο ΗΠΜ από τις δημόσιες αρχές και τους φορείς έργων ή δραστηριοτήτων πραγματοποιείται μέσω ειδικής ηλεκτρονικής άδειας που χορηγεί το ΥΠΕΚΑ ή άλλη δημόσια αρχή.

(ζ) Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης στο ΗΠΜ για θέαση, μεταφόρτωση δεδομένων και συμμετοχή στη διαβούλευση. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας.

4. Με την έναρξη της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, όλα τα έργα κατηγορίας Α ή Β, στο πλαίσιο του ΗΠΜ, λαμβάνουν αυτόματα ένα μοναδικό χαρακτηριστικό αριθμό που καλείται Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ), ο οποίος παραμένει αμετάβλητος, ακόμη και σε περίπτωση ανανέωσης, τροποποίησης ή κατάργησης της αντίστοιχης ΑΕΠΟ ή των ΠΠΔ ή αλλαγής του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας.

Η ΠΕΤ περιλαμβάνει κάθε περιβαλλοντική πληροφορία που αφορά στο έργο είτε πριν από την έκδοση της ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε ΠΠΔ είτε μετά από αυτές και το συνοδεύει σε όλο τον κύκλο ζωής του.

5. Οι προδιαγραφές, η παροχή και συντήρηση, οι διαδικασίες και άδειες ηλεκτρονικής πρόσβασης και εισαγωγής πληροφοριών σε στο ΗΠΜ και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την οργάνωση, υλοποίηση και λειτουργία του ΗΠΜ καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ΠΕΚΑ, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι ειδικότερες προδιαγραφές, η γραμμογράφηση και ο μορφότυπος των ηλεκτρονικών αρχείων του ΗΠΜ. Εάν στα ηλεκτρονικά αρχεία περιλαμβάνεται γεωχωρική πληροφορία σύμφωνα με τους ορισμούς του ν. 3882/2010 (ΦΕΚ Α'166), αυτή θα πρέπει να είναι γεωαναφερόμενη και σε σύστημα συντεταγμένων ΕΓΣΑ 87.

Το ΗΠΜ τίθεται σε λειτουργία εντός 1 έτους από τη δημοσίευση της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης.

Άρθρο 19

Γνωμοδοτήσεις φορέων και δημόσια διαβούλευση περιβαλλοντικής αδειοδότησης

1. Ως γνωμοδοτούντες φορείς ορίζονται:

α) Οι δημόσιες αρχές της παραγράφου 2 του άρθρου 2 της ΚΥΑ υπ' αριθμόν Η.Π. 11764/653/2006 (ΦΕΚ Β'327).

β) Η οικεία Περιφέρεια μέσω του Περιφερειακού Συμβουλίου, το οποίο λαμβάνει υπόψη απόψεις που διατυπώνονται από τα όργανα των άρθρων 73, 76 και 178 του ν. 3852/2010, το Δημοτικό Συμβούλιο του οικείου Δήμου, Συμβούλια Τοπικής ή Δημοτικής Κοινότητας του άρθρου 8 του ν. 3852/2010, το ενδιαφερόμενο κοινό και το κοινό.

2. Ως κοινό ορίζεται ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και οι φορείς (ενώσεις, οργανώσεις ή ομάδες αυτών) εκπροσώπησής τους.

3. Ως ενδιαφερόμενο κοινό ορίζεται το κοινό που θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί ή του οποίου διακυβεύονται έννομα συμφέροντα από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, συμπεριλαμβανομένων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων.

4. Ως οικεία Περιφέρεια και Δήμος ορίζονται οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης εντός των διοικητικών ορίων των οποίων πρόκειται να υλοποιηθεί το έργο ή η δραστηριότητα. Εάν το έργο ή η δραστηριότητα πραγματοποιείται στα σύνορα των διοικητικών ορίων ενός Δήμου ή Περιφέρειας ή λόγω της φύσης του έργου ή της δραστηριότητας ενδέχεται να έχει επιπτώσεις

που δεν περιορίζονται στα διοικητικά όρια μόνο ενός Δήμου ή μιας Περιφέρειας, αντίγραφα των φακέλων αποστέλλονται και στους Δήμους ή/και Περιφέρειες που εκτιμάται ότι επηρεάζονται.

5. Η έγκαιρη ενημέρωση του ενδιαφερόμενου κοινού είναι υποχρεωτική, καθώς και η διασφάλιση της συμμετοχής του στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων μέσω της διατύπωσης γνώμης.

6. Η γνώμη των ανωτέρων γνωμοδοτούντων φορέων είναι αιτιολογημένη, διατυπώνεται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών σε τυποποιημένο έντυπο γνωμοδότησης και αναρτάται στο ΗΠΜ μέσω του οποίου καθίσταται διαθέσιμη στο κοινό.

7. Το κοινό δύναται να καταθέσει τη γνώμη του τόσο μέσω του οικείου Περιφερειακού ή και Δημοτικού Συμβουλίου, όσο και απευθείας, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

8. Ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας επιβαρύνεται με όλα τα έξοδα δημοσίευσης στον τύπο, αναπαραγωγής και διανομής φακέλων, και διοργάνωσης ενημερωτικών εκδηλώσεων. Η οικεία Περιφέρεια και ο Δήμος, μετά την παραλαβή του φακέλου, το θέτουν αμελλητί στη διάθεση του κοινού και των φορέων εκπροσώπησής του, προκειμένου να διατυπώσουν τη γνώμη τους.

9. Με απόφαση των Υπουργών ΠΕΚΑ και Εσωτερικών, που εκδίδεται εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος, εξειδικεύονται περαιτέρω η διαδικασία γνωμοδοτήσεων και ο τρόπος ενημέρωσης και συμμετοχής του κοινού στη δημόσια διαβούλευση, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, με την εν λόγω απόφαση δύναται να καθορίζονται τα ακόλουθα:

α) Οι φορείς που γνωμοδοτούν στα πλαίσια της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, ανά υποκατηγορία και είδος έργου ή δραστηριότητας και βάσει των ειδικότερων συνθηκών τους, καθώς και ανάλογα με την, κατά περίπτωση, υποχρέωση ή μη λήψης γνωμοδότησης.

β) Το αντικείμενο της γνωμοδότησης ανά φορέα και η φύση της γνώμης που παρέχεται.

γ) Ο τρόπος διαχείρισης των γνωμοδοτήσεων και σχολίων της διαβούλευσης του κοινού από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή.

δ) Τα περιεχόμενα και οι ειδικότερες προδιαγραφές τυχών ανακοινώσεων στον τύπο, κατά τη διαδικασία διαβούλευσης.

ε) Η διαδικασία και ο τρόπος συμμετοχής κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαβούλευση, εφόσον το έργο ή η δραστηριότητα ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις διασυνοριακού χαρακτήρα.

Άρθρο 19α

Ανάρτηση ΑΕΠΟ στο διαδίκτυο

1. Μετά την έγκρισή από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, η ΑΕΠΟ, η απόφαση ανανέωσης, παράτασης ισχύος ή τροποποίησής της αναρτώνται υποχρεωτικά, επί ποινή ακυρότητας, εντός ενός (1) μηνός από την έκδοση της αντίστοιχης απόφασης, σε ειδικά προς τούτο καταχωρισμένο Δικτυακό Τόπο, ο

οποίος ιδρύεται προκειμένου να αποκτήσει κάθε ενδιαφερόμενος πλήρη, λεπτομερή και ανεμπόδιστη πρόσβαση και γνώση των εν λόγω αποφάσεων που αφορούν έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α.

Με την ανάρτηση της ΑΕΠΟ στον ειδικό αυτό Δικτυακό Τόπο, η οποία αντιστοιχεί με επιβαλλόμενη από το νόμο δημοσίευση, τεκμαίρεται η πλήρης γνώση για κάθε ενδιαφερόμενο προκειμένου να ασκήσει είτε αίτηση ακυρώσεως είτε οιοδήποτε άλλο ένδικο βοήθημα.

2. Με απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και ΠΕΚΑ ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία του Δικτυακού Τόπου στον οποίο λαμβάνει χώρα η κεντρική ανάρτηση των πράξεων αυτών, με τη δημιουργία και τήρηση κεντρικού αρχείου, με την συλλογή, ταξινόμηση, καταχώριση και επεξεργασία προς ανάρτηση των ΑΕΠΟ, την έκδοση κωδικού αριθμού διαδικτυακής ανάρτησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 20

Περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις

«Αντικατάσταση του άρθρου 6 του ν.1650/1986 (ΦΕΚ Α'160) και εναρμόνιση με άρθρο 23 της Οδηγίας 2010/75 περί Βιομηχανικών Εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης)»

1. Κάθε έργο ή δραστηριότητα κατηγορίας Α ή Β υπόκειται τακτικές ή έκτακτες σε επιθεωρήσεις για την τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των ΑΕΠΟ ή ΠΠΔ, αντίστοιχα.

2. Οι εν λόγω επιθεωρήσεις μπορούν να διενεργούνται:

(α) κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, για τη διασφάλιση της επάρκειας των προτεινόμενων μέτρων.

(β) μετά την αδειοδότηση, κατά το στάδιο της κατασκευής του έργου, για την εξέταση όλων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διασφάλιση της τήρησης των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ στο στάδιο αυτό.

(γ) μετά την αδειοδότηση, κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας, για την εξέταση όλων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη διασφάλιση της τήρησης των ΑΕΠΟ και ΠΠΔ.

3. Αρμοδιότητα για τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων έχουν επίσης:

(α) η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ Α'228), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,

(β) οι υπόλοιπες καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΚΑ

(γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους,

(δ) τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, βάσει της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου,

(ε) οι Περιβαλλοντικοί Ελεγκτές, βάσει της παραγράφου 11 του παρόντος άρθρου, οι οποίοι ενεργούν κατόπιν εξουσιοδότησής τους από τις ανωτέρω αναφερόμενες υπηρεσίες.

4. Με απόφαση του Περιφερειάρχη η οποία ανανεώνεται υποχρεωτικά κάθε έξι (6) μήνες, συγκροτούνται Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος

(Κ.Ε.Π.Π.Ε.) από το προσωπικό της Περιφέρειας, η σύνθεση των οποίων καταχωρείται στο ΗΠΜ. Η αρμοδιότητα των Κ.Ε.Π.Π.Ε. και, κατ' επέκταση, η σύνθεσή τους, μπορεί να είναι περιφερειακής εμβέλειας ή/και επιπέδου Περιφερειακής Ενότητας. Στη σύνθεση των κλιμακίων αυτών περιλαμβάνονται υποχρεωτικά υπάλληλοι των αρμόδιων περιβαλλοντικών αρχών της Περιφέρειας. Στους ελέγχους που γίνονται από τα Κ.Ε.Π.Π.Ε. είναι δυνατό, μετά από σχετική πρόσκληση, να περιλαμβάνεται και εκπρόσωπος του Δήμου στην περιοχή του οποίου υπάγεται διοικητικά το έργο ή δραστηριότητα που θα ελεγχθεί. Ειδικά για την περιοχή των ρυθμιστικών σχεδίων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, εφαρμόζονται τα άρθρα του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας, 18 παρ. 12 και 33 παρ. 12, αντίστοιχα.

5. Οι φορείς εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στις αρμόδιες αρχές κάθε αναγκαία βοήθεια για τη διενέργεια των επισκέψεων στο χώρο, τη δειγματοληψία και τη συλλογή κάθε στοιχείου που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων τους, για τους σκοπούς του παρόντος νόμου. Δεν απαιτείται ειδοποίηση του φορέα του έργου ή της δραστηριότητας. Η παρεμπόδιση των ελέγχων ή η παροχή ψευδών στοιχείων συνεπάγεται τις ποινικές κυρώσεις του άρθρου 8 του Ν. 2336/95. Το κόστος του ελέγχου τήρησης ΕΠΟ βαρύνει το φορέα εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας.

Οι διοικητικές, αστυνομικές και λιμενικές αρχές, οι δικαστικές υπηρεσίες, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι υπηρεσίες της αυτοδιοίκησης όλων των βαθμών και ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας, υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη συνδρομή για την εκτέλεση των ελέγχων τήρησης των ΕΠΟ ή ΠΠΔ και της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας

6. Οι περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις με αυτοψία κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης διεξάγονται από την αδειοδοτούσα υπηρεσία. Τα έργα και οι δραστηριότητες που πρόκειται να πραγματοποιηθούν εν μέρει ή στο σύνολό τους σε περιοχές του εθνικού καταλόγου του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου NATURA 2000 σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 9 του Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ Α'60) υπόκεινται υποχρεωτικά σε περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησής τους. Αυτή η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία διενεργείται υποχρεωτικά από το φορέα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής, εφόσον έχει συσταθεί. Σε αντίθετη περίπτωση, διενεργείται από περιβαλλοντικό ελεγκτή της παραγράφου 11. Στην επιθεώρηση μπορεί να συμμετέχει και η αδειοδοτούσα υπηρεσία. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ.

7. Οι αρμόδιες αρχές της παραγράφου 3 μεριμνούν για τη διενέργεια περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων με αυτοψία σε όλα τα έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α για την εξέταση όλων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των συγκεκριμένων έργων και δραστηριοτήτων.

8. Όλα τα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α καλύπτονται από σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων το οποίο επανεξετάζεται κατ' ελάχιστον ανά πενταετία και, κατά περίπτωση, αναπροσαρμόζεται. Το σχέδιο αυτό καταρτίζεται από την ΕΥΕΠ.

9. Κάθε σχέδιο περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- γενική αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών ζητημάτων,
- τη γεωγραφική περιοχή που καλύπτει το σχέδιο επιθεωρήσεων,
- μητρώο των έργων και δραστηριοτήτων που καλύπτει το σχέδιο,
- διαδικασίες για την κατάρτιση προγραμμάτων τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων βάσει της παραγράφου 10,
- διαδικασίες για έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις,
- όπου απαιτείται, προβλέψεις για τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών επιθεώρησης.

10. Α. Βάσει των σχεδίων επιθεώρησης, η ΕΥΕΠ σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καταρτίζει προγράμματα τακτικών περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας των επιτόπου επισκέψεων για τις διάφορες κατηγορίες εγκαταστάσεων, με βάση τη συστηματική αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου, η οποία βασίζεται, κατ' ελάχιστον, στα ακόλουθα κριτήρια:

- τις πιθανές και πραγματικές επιπτώσεις των συγκεκριμένων εγκαταστάσεων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα επίπεδα και τα είδη εκπομπών, την ευαισθησία του τοπικού περιβάλλοντος και τον κίνδυνο ατυχημάτων,
- το ιστορικό της συμμόρφωσης με τους όρους της περιβαλλοντικής άδειας,
- τη συμμετοχή του φορέα λειτουργίας της εγκατάστασης στο EMAS, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 1221/2009.

Οι τακτικές περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις με αυτοψία, μετά την έκδοση της ΑΕΠΟ, διενεργούνται από περιβαλλοντικούς ελεγκτές της παραγράφου 11.

Β. αα. Για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75 και, ταυτόχρονα, κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1 η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία διεξάγεται, κατ' ελάχιστον, ανά έτος.

ββ. Για τις εγκαταστάσεις που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75 και, ταυτόχρονα, στην υποκατηγορία Α2 η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία διεξάγεται, κατ' ελάχιστον, ανά τριετία.

γγ. Για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β'1022) που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α1 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75, η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία διεξάγεται, κατ' ελάχιστον, ανά τριετία.

δδ. Για τα έργα και δραστηριότητες των ομάδων 4, 5, 7, 8, 9 και 10 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β'1022) που κατατάσσονται στην υποκατηγορία Α2 και δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2010/75, η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία διεξάγεται, κατ' ελάχιστον, ανά πενταετία.

εε. Για τα έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Α των ομάδων 1, 2, 3 και 6 του άρθρου 3 της ΚΥΑ 15393/2332/2002 (ΦΕΚ Β'1022) η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία διενεργείται κατά τη φάση της κατασκευής του έργου και, κατ' ελάχιστον, ανά πενταετία από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή της δραστηριότητας

Σε περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας εγκατάστασης που ανήκει στις περιπτώσεις (αα) ή (ββ) συμμετέχει στο EMAS οι αρμόδιες αρχές μπορούν να

διενεργούν περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία σε πιο αραιά χρονικά διαστήματα που, πάντως, δεν μπορούν να ξεπερνούν την τριετία για την περίπτωση (αα) και την πενταετία για την περίπτωση (ββ).

Γ. Σε περίπτωση που η περιβαλλοντική επιθεώρηση με αυτοψία εντοπίσει σημαντικές παραβάσεις, ειδοποιείται η αδειοδοτούσα αρχή και η ΕΥΕΠ και πραγματοποιείται υποχρεωτικά νέα αυτοψία εντός εξαμήνου.

11. Η ιδιότητα του Περιβαλλοντικού Ελεγκτή αποκτάται με τη χορήγηση άδειας Περιβαλλοντικού Ελεγκτή από τον Γενικό Γραμματέα του ΥΠΕΚΑ.

Ο έλεγχος και η παρακολούθηση του έργου των Περιβαλλοντικών Ελεγκτών και της ορθής εκτέλεσης των καθηκόντων τους γίνεται από την Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ, η οποία επικουρείται από Εποπτικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών. Το Εποπτικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ και αποτελείται από:

(α) τον Ειδικό Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με τον αναπληρωτή του ως Πρόεδρο,

(β) τον Πάρεδρο του γραφείου του Νομικού Συμβούλου στο ΥΠΕΚΑ με τον αναπληρωτή του,

(γ) τον Βοηθό Επιθεωρητή Περιβάλλοντος της ΕΥΕΠ, με τον αναπληρωτή του,

(δ) τον Διευθυντή της ΔΙΠΑ, με τον αναπληρωτή του, και

(ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, με τον αναπληρωτή του,

στ) έναν εκπρόσωπο του ΕΣΥΔ με τον αναπληρωτή του.

Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ εντός έξη (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος καθορίζονται όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη σύσταση και λειτουργία του Εποπτικού Συμβουλίου.

12. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου Α.4 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ Α'228), μετά από κάθε αυτοψία, οι αρμόδιες αρχές ή οι περιβαλλοντικοί ελεγκτές συντάσσουν έκθεση αυτοψίας αναφορικά με τα ευρήματα σε σχέση με τη συμμόρφωση της εγκατάστασης με τους περιβαλλοντικούς όρους και τυχόν αναγκαία μέτρα και ενέργειες συμμόρφωσης. Η έκθεση αυτοψίας αποστέλλεται στο φορέα του έργου ή της δραστηριότητας εντός δύο μηνών από την πραγματοποίηση της αυτοψίας και η τελική έκθεση ελέγχου αναρτάται στο ΗΠΜ και δημοσιοποιείται σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2003/4/ΕΚ εντός 4 μηνών από την ημερομηνία διεξαγωγής της αυτοψίας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι ο φορέας εκμετάλλευσης του έργου ή της δραστηριότητας λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη συμμόρφωση με τις υποδείξεις της έκθεσης ελέγχου εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

13. Στην επιθεώρηση του άρθρου 26 του ν. 3982/2011 (ΦΕΚ Α'143) των βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων που διεξάγεται από την αδειοδοτούσα αρχή του Μέρους Β' του ν. 3982/2011 (ΦΕΚ Α'143) μπορεί να συμμετέχει και εκπρόσωπος της αρμόδιας υπηρεσίας για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της εγκατάστασης.

14. Οι τακτικές επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων του ν. 3982/2011 (ΦΕΚ Α'143), μπορούν να διεξάγονται από κοινού με τους πιστοποιημένους επιθεωρητές του άρθρου 27 του ίδιου νόμου.

15. Έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές των περιπτώσεων (α)-(δ) της παραγράφου 3 προκειμένου να διερευνηθούν σοβαρές περιβαλλοντικές καταγγελίες, σοβαρά περιβαλλοντικά ατυχήματα, συμβάντα και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το ταχύτερο δυνατόν. Σε περίπτωση αδυναμίας διεξαγωγής της έκτακτης περιβαλλοντικής επιθεώρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες, αυτή μπορεί να ανατίθεται σε περιβαλλοντικό ελεγκτή της παραγράφου 11.

16. Η ΕΥΕΠ και οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους μπορούν να εισηγούνται Σχέδιο Συμμόρφωσης σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνονται παραβάσεις που προκάλεσαν ή δύνανται να προκαλέσουν περιβαλλοντική ζημιά ή ενέχουν κίνδυνο ευρείας οικολογικής διατάραξης το οποίο ο ελεγχόμενος φορέας του έργου ή της δραστηριότητας οφείλει να υλοποιήσει, υποβάλλοντας προς την ΕΥΕΠ Δήλωση Συμμόρφωσης, με την πάροδο του τεθέντος χρονοδιαγράμματος.

17. Στις ΑΕΠΟ των έργων και δραστηριοτήτων του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2010/75 δύναται να προβλέπεται ότι για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας απαιτείται η κατάθεση χρηματικής εγγύησης ή άλλου ισοδύναμου μέσου. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, κατόπιν εισήγησης της ΕΥΕΠ, σε περίπτωση επανειλημμένης μη συμμόρφωσης του φορέα διαχείρισης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ΑΕΠΟ, η χρηματική εγγύηση καταπίπτει προς όφελος του Δημοσίου και περιέρχεται ως πόρος στο Πράσινο Ταμείο.

18. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ εντός έξη (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος:

α) δύναται να εξειδικεύεται περαιτέρω ή να τροποποιείται η διαδικασία και η συχνότητα περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων ανά υποκατηγορία και ανά ομάδα έργων και δραστηριοτήτων όπως περιγράφεται στην παράγραφο 10,

β) καθορίζονται οι κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων που υπόκεινται υποχρεωτικά σε προληπτική περιβαλλοντική επιθεώρηση κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση (α) του παρόντος άρθρου.

γ) καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή των παραγράφων 12 και 15 του παρόντος άρθρου.

δ) καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή, οι αρμοδιότητές τους, η διάρκεια ισχύος της άδειας περιβαλλοντικού ελεγκτή, η διαδικασία ανάθεσης εντολής προς επιθεώρηση, η αμοιβή των περιβαλλοντικών ελεγκτών, η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της εκκαθάρισης και καταβολής των αμοιβών τους, οι ιδιότητες που είναι ασυμβίβαστες με το έργο τους, ο τρόπος ελέγχου των περιβαλλοντικών ελεγκτών, οι κυρώσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου 13.

Άρθρο 21

Διοικητικές Κυρώσεις

1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που προκαλούν οποιαδήποτε ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος ή των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων διαταγμάτων ή υπουργικών

αποφάσεων ή αποφάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Περιφέρειας, ανεξάρτητα από την αστική ή ποινική ευθύνη, επιβάλλεται ως διοικητική κύρωση πρόστιμο από πενήντα (50) μέχρι δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ.

Τα εν λόγω πρόστιμα επιβάλλονται ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης, τη συχνότητα, την υποτροπή, το ύψος υπέρβασης των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπών και την παραβίαση των περιβαλλοντικών όρων και προτύπων περιβαλλοντικών δεσμεύσεων.

2. Για την επιβολή των ανωτέρω προστίμων απαιτείται απόφαση των κάτωθι αναφερομένων, ύστερα από εισήγηση προς αυτούς των υπηρεσιών ή/και οργάνων των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 20 του παρόντος, ανάλογα με το ύψος των προστίμων:

α) Από τον οικείο Περιφερειάρχη εφόσον το ύψος του προστίμου ανέρχεται έως και τις διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

β) Από τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης εφόσον το ύψος του προστίμου κυμαίνεται μεταξύ διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ έως και τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

γ) Από τον Υπουργό ΠΕΚΑ, εφόσον το ύψος του προστίμου υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, και ΠΕΚΑ αναπροσαρμόζονται τα κατώτατα και ανώτατα όρια των διοικητικών προστίμων που προβλέπονται στην παρ. 2 του παρόντος άρθρου, με κριτήρια τη μεταβολή των οικονομικών ή/και περιβαλλοντικών συνθηκών.

Άρθρο 22

Οργανωτικά, λειτουργικά και άλλα ζητήματα της ΕΥΕΠ και του ΣΥΓΑΠΕΖ

1. Στην ΕΥΕΠ συνιστώνται δύο (2) θέσεις Βοηθών Γενικού Επιθεωρητή, μία για τον συντονισμό της Ειδικής Υπηρεσίας Κατεδαφίσεων και μία για το συντονισμό των περιβαλλοντικών ελέγχων σε επίπεδο χώρας, οι οποίοι τοποθετούνται με απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ, μετά από εισήγηση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας και λαμβάνουν την ειδική πρόσθετη αμοιβή του στ. β' του ά. 1 της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων 2/51476/0022 (ΦΕΚ Β/1813/2007) .

2. Στην ΕΥΕΠ συγκροτείται νέος Τομέας Στερεάς Ελλάδας, με έδρα τα Οινόφυτα, με αρμοδιότητες αυτές που έχουν ανατεθεί στους Τομείς της ΕΥΕΠ με το ΠΔ 165/2003 (ΦΕΚ 137 Α') εντός της εδαφικής περιοχής της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας του οποίου προϊστάται Τομεάρχης Επιθεωρητής και υπάγεται απευθείας στον Γενικό Επιθεωρητή της ΕΥΕΠ.

3. Για τη στελέχωση του Τομέα Στερεάς Ελλάδας της ΕΥΕΠ και την ενίσχυση εν γένει των Τομέων Νοτίου και Βορείου Ελλάδας αυτής, συνιστώνται εικοσιπέντε (25) θέσεις επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού ως εξής: δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού, έναν (1) ΠΕ Πληροφορικής, τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Χημικών, τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Χημικών Μηχανικών, τέσσερις (4) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Περιβάλλοντος (πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων) ή ΠΕ Μηχανικών Περιβάλλοντος, δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών, δύο (2) θέσεις

κατηγορίας ΠΕ Αγρονόμων Τοπογράφων, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Γεωλόγων, Μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Βιολόγων, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Δασολόγων, δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Μεταλλειολόγων Μηχανικών. Το ανωτέρω προσωπικό τοποθετείται σε Τμήματα με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή της ΕΥΕΠ.

4. Με απόφαση Υπουργού ΠΕΚΑ, μετά από εισήγηση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορούν να συστήνονται Γραφεία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, με αρμοδιότητα εντός εδαφικής περιοχής όπου έχουν διαπιστωθεί σοβαρά προβλήματα ρύπανσης και υποβάθμισης του περιβάλλοντος, όπως σε βιομηχανικές περιοχές της χώρας με υψηλή συγκέντρωση ρυπογόνων δραστηριοτήτων, ευαίσθητα προστατευόμενα οικοσυστήματα, κλπ.

5. Για τη στελέχωση του ΣΥΓΓΑΠΕΖ, οι επτά (7) θέσεις του ειδικού επιστημονικού προσωπικού που προβλέπονται από την παράγραφο 4 του άρθρου 6 του Π.Δ. 148/2009, μετατρέπονται σε θέσεις πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και επιπρόσθετα συνιστώνται οκτώ (8) νέες θέσεις επιστημονικού προσωπικού, και ειδικότερα δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Χημικών ή Χημικών Μηχανικών, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Βιολόγων, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Γεωλόγου, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Οικονομολόγου με εξειδίκευση στα χρηματοοικονομικά, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Γεωπόνων ή Δασολόγων, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Περιβάλλοντος (πτυχιούχων Περιβαλλοντολόγων) ή Μηχανικών Περιβάλλοντος, μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ Πληροφορικής και τέλος διατηρούνται οι δύο (2) θέσεις διοικητικού προσωπικού.

6. Όλες οι προβλεπόμενες, στις παραγράφους 3 και 5 του παρόντος άρθρου, θέσεις πληρούνται αποκλειστικά με υπαλλήλους μόνιμους ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετούν στο Δημόσιο, ΝΠΔΔ ή/και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μετά από απόσπαση, ή με μετάταξη ή με μετακίνηση, όπως ισχύει, με απόφαση του οικείου Υπουργού και του Υπουργού ΠΕΚΑ, χωρίς γνώμη Υπηρεσιακού Συμβουλίου ή άλλου οργάνου κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Σε περίπτωση απόσπασης ή μετακίνησης η διάρκεια ορίζεται σε τρία (3) έτη και μπορεί να παρατείνεται ή ανανεώνεται για υπηρεσιακές ανάγκες.

Σε περίπτωση μετάταξης καταργείται αντίστοιχα η οργανική θέση που κατείχε ο μετατασσόμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου

Άρθρο 23

Απαγόρευση εμπράγματων δικαιωμάτων σε ακίνητα με αυθαίρετες κατασκευές ή αυθαίρετες αλλαγές χρήσης

1. Από 1.1.2012 και εφεξής απαγορεύεται και είναι απολύτως άκυρη η μεταβίβαση ή η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος σε ακίνητο, στο οποίο έχει εκτελεστεί αυθαίρετη κατασκευή ή αλλαγή χρήσης, όπως ειδικότερα ορίζεται

στα άρθρα 5 παράγραφος 2 του ν.1577/1985 (Α' 210) και 22 παράγραφος 3 του ν.2831/2000 (Α' 140).

2. Από τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εξαιρούνται τα ακίνητα, στα οποία έχουν εκτελεστεί αυθαίρετες κατασκευές ή έχουν εγκατασταθεί αυθαίρετες χρήσεις:

α) των οποίων έχει ανασταλεί η κατεδάφιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15, 16, 17, 20 και 21 του ν.1337/1983 (Α' 33), όπως ισχύουν, ή
β) για τις οποίες έχει περατωθεί η διαδικασία διατήρησης κατά τις διατάξεις του ν.3843/2010 (Α' 62) και για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην περίπτωση α) της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ίδιου νόμου ή
γ) για τις οποίες έχει περατωθεί η διαδικασία καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου διατήρησης, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 6 του επόμενου άρθρου και για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στον παρόντα νόμο.

3. Δεν υπάγεται στις εξαιρέσεις της προηγούμενης παραγράφου η μεταβίβαση ακινήτου, ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος σε ακίνητο στο οποίο έχει εκτελεστεί αυθαίρετη κατασκευή, ή έχει εγκατασταθεί αυθαίρετη χρήση, αν:

α) το ακίνητο βρίσκεται:

- αα) σε εγκεκριμένο κοινόχρηστο χώρο της πόλης,
- ββ) στη ζώνη ασφαλείας των διεθνών, εθνικών, επαρχιακών ή δημοτικών ή κοινοτικών οδών κατά τη νομοθεσία περί μέτρων για την ασφάλεια της υπεραστικής συγκοινωνίας,
- γγ) σε δημόσιο κτήμα,
- δδ) σε δασική ή αναδασωτέα έκταση, στον αιγιαλό ή τη ζώνη παραλίας
- εε) σε κηρυγμένο αρχαιολογικό ή ιστορικό χώρο, στον οποίο απαγορεύεται η ιδιωτική δόμηση ή σε παραδοσιακό οικισμό
- στ) σε παραδοσιακό οικισμό ή σε κηρυγμένο ως διατηρητέο κτίριο
- ζζ) σε ρέμα ή σε βιότοπο

ή

β) η αυθαίρετη κατασκευή ή αλλαγή χρήσης έχει εκτελεστεί ή εγκατασταθεί σε κτίριο που είναι αρχαίο ή νεώτερο μνημείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153).

4. Σε κάθε δικαιοπραξία εν ζωή που συντάσσεται μετά την 1.1.2012 και έχει ως αντικείμενο τη μεταβίβαση ή τη σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος σε ακίνητο, εκτός από τα επισυναπτόμενα που προβλέπονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 17 του ν.1337/1983, επισυνάπτεται υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη και βεβαίωση μηχανικού, με την οποία βεβαιώνεται ότι στο ακίνητο δεν έχουν εκτελεστεί αυθαίρετες κατασκευές και δεν έχουν εγκατασταθεί χρήσεις χωρίς άδεια, ή ότι οι εκτελεσμένες αυθαίρετες κατασκευές ή οι εγκατεστημένες αυθαίρετες χρήσεις, εμπίπτουν σε μια από τις εξαιρέσεις της παραγράφου 2 και δεν υπάγονται σε καμία από τις περιπτώσεις της παραγράφου 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθορίζεται ο τύπος και το ειδικότερο περιεχόμενο της βεβαίωσης του προηγούμενου εδαφίου, μπορεί να προβλέπεται ότι η παραπάνω υπεύθυνη δήλωση και βεβαίωση

μηχανικού αντικαθίστανται με την «Ταυτότητα Κτιρίου» κατά τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3843/2010 (Α΄62) μετά την έναρξη τήρησής της και ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

5. Οι συμβολαιογράφοι που συντάσσουν συμβόλαια, οι δικαιοπρακτούντες, οι μεσίτες που μεσολαβούν, οι δικηγόροι που παρίστανται σε τέτοια συμβόλαια, οι υποθηκοφύλακες ή οι προϊστάμενοι των κτηματολογικών γραφείων που μεταγράφουν αυτά, εφόσον δεν έχει επισυναφθεί η βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και οι μηχανικοί που χορήγησαν ανακριβή βεβαίωση, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι μηνών και χρηματική ποινή από 30.000 μέχρι 100.000 ευρώ, ανάλογα με την αξία της αυθαίρετης κατασκευής. Αν η ανακρίβεια της βεβαίωσης δεν οφείλεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια, ο μηχανικός τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι ένα χρόνο ή χρηματική ποινή από 5.000 μέχρι 15.000 ευρώ.

Σε περίπτωση απλών υπερβάσεων άδειας κατασκευής μπορεί να επιβληθεί ποινή μειωμένη.

6. Στους μηχανικούς της προηγούμενης παραγράφου, ανεξάρτητα από την ποινική τους δίωξη, επιβάλλεται προσωρινή ή οριστική απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος από το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, ρυθμίζεται η διαδικασία επιβολής της διοικητικής ποινής και κάθε αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 24

Δικαιολογητικά , διαδικασία υπαγωγής και ενιαίο ειδικό πρόστιμο αυθαίρετης κατασκευής ή αυθαίρετης αλλαγής χρήσης

1. Επιτρέπεται μετά την καταβολή ενιαίου ειδικού προστίμου, το ύψος και η διαδικασία καταβολής του οποίου καθορίζεται στο παρόν άρθρο, ανάλογα με την κατηγορία και το είδος του αυθαίρετου, η διατήρηση κτιρίων, που έχουν κατασκευαστεί και χρήσεων, που έχουν εγκατασταθεί, μέχρι την 28.4.2010 και έχουν ανεγερθεί καθ' υπέρβαση είτε της οικοδομικής άδειας, είτε των όρων ή περιορισμών δόμησης του ακινήτου, είτε χωρίς οικοδομική άδεια, εφόσον η χρήση τους δεν απαγορεύεται από τις πολεοδομικές διατάξεις για τις χρήσεις γης που ισχύουν στην περιοχή του ακινήτου και εφόσον το ακίνητο, η αυθαίρετη κατασκευή ή η αυθαίρετη αλλαγή χρήσης δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου ως εξής :

Α) για σαράντα (40) χρόνια σε περιοχές εντός σχεδίου πόλεως ή εντός ορίων οικισμών καθώς και στις περιπτώσεις που το αυθαίρετο κτίσμα, ανεξάρτητα από τη θέση που βρίσκεται συνιστά κύρια και μοναδική κατοικία και εφόσον ο ιδιοκτήτης ή ο σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα ανήλικα τέκνα αυτού δεν έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή οίκησης σε κατοικία ή σε ιδανικό μερίδιο αυτής που πληροί τις στεγαστικές ανάγκες της οικογένειάς του ή δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικόπεδο οικοδομήσιμο ή σε ιδανικό μερίδιο οικοπέδου στο οποίο αντιστοιχεί εμβαδόν κτίσματος που πληροί τις στεγαστικές

του ανάγκες και βρίσκονται σε δημοτικό ή κοινοτικό διαμέρισμα με πληθυσμό άνω των τριών χιλιάδων (3.000).

Β) για είκοσι (20) χρόνια σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως ή εκτός ορίων οικισμών.

Της καταβολής του παραπάνω ενιαίου ειδικού προστίμου εξαιρούνται οι χώροι για τους οποίους τηρήθηκε η διαδικασία των άρθρων 5 και 6 του ν.3843/2010 (Α' 62).

2. Ο ιδιοκτήτης ή ο συνιδιοκτήτης του ακινήτου στο οποίο έχει εκτελεστεί η αυθαίρετη κατασκευή ή έχει εγκατασταθεί αυθαίρετη χρήση ή ο νομίμως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος, υποβάλλει στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία φάκελο, στον οποίο περιλαμβάνονται τα εξής:

α. Αίτηση

β. Υπεύθυνη δήλωση Ν.1599/86 (εις διπλούν) στην οποία περιλαμβάνονται τα ατομικά στοιχεία, ο αριθμός φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.), η δημόσια οικονομική υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) φορολογίας του ιδιοκτήτη, ο αριθμός και το έτος της οικοδομικής άδειας όπου υπάρχει, το εμβαδόν και η χρήση της κατασκευής που εμπίπτει στη ρύθμιση της παραγράφου 1, η ημερομηνία ολοκλήρωσης της κατασκευής ή εγκατάστασης της χρήσης σε αυτό καθώς και εάν πρόκειται για ακίνητο κύριας και μοναδικής κατοικίας της παραγράφου 1Α, πρώτης κατοικίας, άλλης κατοικίας ή ακίνητο άλλης χρήσης. Η δήλωση συνοδεύεται από τεχνική έκθεση που συμπληρώνεται από αρμόδιο μηχανικό. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνεται η περιγραφή της κατασκευής ή της αυθαίρετης χρήσης, το εμβαδόν αυτής και η χρήση της καθώς και δήλωση για το αν πρόκειται για κατασκευή πρόχειρα κατασκευασμένη (όπως στεγάσεις και επικαλύψεις από λαμαρίνα, σανίδες) από ευτελή υλικά (πρόχειρη κατασκευή). Στην τεχνική έκθεση επισυνάπτονται φωτογραφίες της κατασκευής από όλες τις απόψεις, αντίγραφα του στελέχους, του τοπογραφικού διαγράμματος της αδειας και της κάτοψης του ορόφου, όπου εμφανίζεται η αυθαίρετη κατασκευή για την οποία ζητείται η υπαγωγή στις ρυθμίσεις του παρόντος. Στις περιπτώσεις που δεν έχει εκδοθεί οποιαδήποτε οικοδομική άδεια ή αυτή δεν είναι δυνατό να ανευρεθεί επισυνάπτονται όλα τα παραπάνω στοιχεία πλην του στελέχους, που αποτυπώνουν την κατάσταση του ακινήτου. Επιπλέον, υποβάλλεται απόσπασμα ρυμοτομικού ή απόσπασμα χάρτη με προσδιορισμό της θέσης του ακινήτου σε εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα, «φύλλο καταγραφής αυθαίρετης κατασκευής», σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος και σε κάθε περίπτωση, δήλωση αρμόδιου μηχανικού περί στατικής επάρκειας, η οποία θα βασίζεται σε ταχύ οπτικό έλεγχο, που στην περίπτωση κτιρίων χωρίς άδεια θα δηλώνει την ύπαρξη ή μη φέροντα οργανισμού καθώς και τυχόν εμφανείς βλάβες του.

γ. Παράβολο/αποδεικτικό είσπραξης υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ύψους 500 ευρώ για κατασκευή/χρήση μέχρι 75τ.μ ή για κτίριο κύριας και μοναδικής κατοικίας μέχρι 120τμ, 1000 ευρώ για κτίριο/χρήση μέχρι 1.000 τ.μ., και 2.000 ευρώ για κτίριο/χρήση μεγαλύτερη των 1.000 τ.μ., επί ποινή απαραδέκτου, για κάθε αυτοτελή ιδιοκτησία, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν επιστρέφεται, αλλά συμψηφίζεται με το πρόστιμο που προβλέπεται στο παρόν άρθρο. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και

Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης των ανωτέρω ποσών και η δυνατότητα κατάθεσής τους σε συμβεβλημένες τράπεζες.

δ) έντυπο υπολογισμού του ειδικού προστίμου της δηλούμενης κατασκευής, όπως ορίζεται στην παράγραφο 6.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά υποβάλλονται με πλήρη ευθύνη του ιδιοκτήτη και του μηχανικού του.

3. Η υποβολή των παραπάνω δικαιολογητικών γίνεται είτε απευθείας είτε με συστημένη επιστολή στην αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία ή στο ΚΕΠ του Δήμου το αργότερο μέχρι 31.12.2011. Η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία διαπιστώνει μόνο την πληρότητα των παραπάνω δικαιολογητικών. Στην περίπτωση απευθείας υποβολής των δικαιολογητικών ο έλεγχος μόνο της πληρότητας του φακέλου γίνεται κατά την υποβολή της αίτησης και ενημερώνεται ο ενδιαφερόμενος για τυχόν ελλείψεις με επισημείωση στο αντίγραφο της αίτησης. Στην περίπτωση διαβίβασης μέσω ΚΕΠ ή με συστημένη επιστολή ο έλεγχος μόνο της πληρότητας, γίνεται εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή τους, εντός των οποίων ενημερώνεται εγγράφως ο αιτών για τις τυχόν ελλείψεις. Και στις δύο περιπτώσεις εφόσον υπάρχουν ελλείψεις ο αιτών εντός δεκαπέντε (15) ημερών προσκομίζει στην πολεοδομική υπηρεσία τα στοιχεία που ζητήθηκαν, ελέγχεται η πληρότητα του φακέλου και βεβαιώνεται η πληρότητα στο αντίγραφο της αίτησης του δηλούντος με την ημερομηνία κατάθεσης.

4. Η μη τήρηση των προθεσμιών ενεργείας εκ μέρους της πολεοδομικής υπηρεσίας δεν στερεί στον αιτούντα το δικαίωμα υπαγωγής του στην ρύθμιση αυτή και παρατείνονται αναλόγως οι σχετικές προθεσμίες.

5. Οι δηλώσεις καταχωρίζονται σε ειδικό ηλεκτρονικό αρχείο της οικείας πολεοδομικής υπηρεσίας ή σε ειδικό βιβλίο. Ο αύξων αριθμός της καταχώρισης με την ημερομηνία κατάθεσης εγγράφεται επισημειωματικά επί του αντιγράφου της αίτησης, το οποίο επιστρέφεται στον αιτούντα. Στο ειδικό ηλεκτρονικό αρχείο ή το ειδικό βιβλίο καταχωρίζονται κατά την εφαρμογή της διαδικασίας που προβλέπεται στο παρόν, όλα τα στοιχεία που περιέχονται στη δήλωση, το καταβληθέν παράβολο, οι ελλείψεις, η ημερομηνία κατάθεσης των στοιχείων, καθώς και το ενιαίο ειδικό πρόστιμο που ορίζεται στην παράγραφο 6.

6. α. Ο ιδιοκτήτης της αυθαίρετης κατασκευής ή χρήσης που δηλώνεται σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους καταβάλλει ειδικό πρόστιμο, το οποίο υπολογίζεται με βάση το εμβαδόν της επί την τιμή ζώνης, που ισχύει στην περιοχή του ακινήτου, ανεξαρτήτως της χρήσης αυτού, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση επί το συντελεστή 15 % και επί τους συντελεστές που ορίζονται στον πίνακα του παραρτήματος του παρόντος

ανάλογα με την κατηγορία και το είδος του αυθαιρέτου (Τετραγωνικά μέτρα X 15% X τιμή ζώνης X συντελεστές τετραγωνιδίων).

Για την εύρεση του προστίμου κάθε κατηγορίας και είδους κατασκευής ή χρήσης που ορίζεται στον πίνακα προστίθενται τα εμβαδά όλων των δηλούμενων εμβαδών της κατηγορίας και του είδους αυτού για κάθε αυτοτελή ιδιοκτησία.

β. Ειδικά για αυθαίρετη κατασκευή ή χρήση καθ' υπέρβαση οικοδομικής άδειας, συνολικής επιφάνειας μέχρι είκοσι (20) τμ και εφόσον το μέγεθος αυτό δεν υπερβαίνει το ποσοστό 20% της επιτρεπόμενης επιφάνειας και βρίσκεται εντός οικοδομήσιμου τμήματος του οικοπέδου, καθώς και για υπέρβαση ύψους που δεν υπερβαίνει το ποσοστό 20% του επιτρεπόμενου βάσει της οικοδομικής άδειας μετρούμενο από τη στάθμη του περιβάλλοντα χώρου που ορίζεται στην άδεια αυτή, το πρόστιμο καθορίζεται σε ποσόν χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ για ακίνητα σε εκτός σχεδίου περιοχές, σε δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για ακίνητα που βρίσκονται σε εντός σχεδίου και εντός οικισμών περιοχές με τιμή ζώνης έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ και σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για περιοχές με τιμή ζώνης μεγαλύτερη από δύο χιλιάδες ευρώ (2.000) ευρώ. Το πρόστιμο αυτό καταβάλλεται σύμφωνα με την περίπτωση (γ) της παραγράφου 8.

γ. Το πρόστιμο της παραπάνω περίπτωσης μειωμένο κατά το ήμισυ οφείλεται για κατασκευές και χρήσεις που ανεγέρθησαν με βάση οικοδομική άδεια και υπήχθησαν στις περί αυθαιρέτων διατάξεις μετά από ακύρωση ή ανάκληση της άδειας αυτής καθώς και για πρόχειρες κατασκευές μέχρι είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα, που ανεγέρθηκαν πριν την 1/1/1983. Το πρόστιμο αυτό καταβάλλεται σύμφωνα με την περίπτωση (γ) της παραγράφου 8.

δ. Στην περίπτωση που η αυθαίρετη κατασκευή ή η αυθαίρετη χρήση αφορά κτίριο, που χρησιμοποιείται και λειτουργεί ως βιομηχανική, βιοτεχνική εγκατάσταση, ξενοδοχείο, αποθήκη ή άλλη παραγωγική μονάδα, εφόσον έχει υπαχθεί σε ειδικές διατάξεις, που επιτρέπουν τη λειτουργία του μετά την καταβολή προστίμου ή άλλου τέλους ή εισφοράς, το παραπάνω ειδικό πρόστιμο διατήρησης καταβάλλεται μειωμένο κατά το ποσό του προστίμου ή τέλους ή εισφοράς, που έχει καταβληθεί σε εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων.

7. Στην περίπτωση που δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών στην περιοχή του ακινήτου, καθώς και στις περιοχές εκτός σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμών, για τον υπολογισμό της αξίας των κτισμάτων λαμβάνεται υπόψη η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στο Δήμο και εάν δεν έχει καθοριστεί σε αυτόν, η ελάχιστη τιμή ζώνης που ισχύει στην περιφερειακή ενότητα, όπου βρίσκεται το ακίνητο.

8. α. Το ενιαίο ειδικό πρόστιμο υπολογίζεται από το μηχανικό σε έντυπο ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής του ΤΕΕ ή του ΥΠΕΚΑ, θεωρείται προσωρινά από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία και επιδίδεται άμεσα ή αποστέλλεται στον αιτούντα εντός τριάντα (30) ημερών από τη διαπίστωση της πληρότητας του φακέλου και χρησιμοποιείται ως δικαιολογητικό πληρωμής του παραπάνω

προστίμου. Μέχρι την εξόφληση του ποσού του ενιαίου ειδικού προστίμου το έντυπο αυτό θεωρείται οριστικά από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία μετά από έλεγχο της ορθότητας του ύψους του προστίμου.

β. Το πρόστιμο καταβάλλεται εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών για τα ακίνητα κατοικίας και εντός τριάντα έξι (36) μηνών για τα ακίνητα άλλης χρήσης από την έναρξη ισχύος του νόμου, ολόκληρη ή τμηματικά σε οκτώ (8) και δεκατέσσερις (14) ισόποσες δόσεις αντίστοιχα, εκ των οποίων η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός προθεσμίας οκτώ (8) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής κατά τον χρόνο καταβολής της πρώτης δόσης παρέχεται έκπτωση 20%.

γ. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής των παραπάνω δόσεων επιβάλλεται προσαύξηση 1 % για κάθε μήνα καθυστέρησης. Η ίδια προσαύξηση επιβάλλεται σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής των δόσεων των προστίμων, που επιβάλλονται δυνάμει των διατάξεων του ν. 3843/2010, μόνο για τις καθυστερούμενες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος δόσεις.

δ. Για αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις των περιπτώσεων (β) και (γ) της παραγράφου 6 το πρόστιμο καταβάλλεται εφάπαξ, χωρίς έκπτωση και μέχρι 31.12.2011. Σε περίπτωση παρέλευσης της παραπάνω προθεσμίας το ποσό του ενιαίου ειδικού προστίμου προσαυξάνεται σε ποσοστό 3% για κάθε μήνα καθυστέρησης.

ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζεται η διαδικασία κατάθεσης και απόδοσης του ειδικού προστίμου και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

9. Τα παραστατικά εξόφλησης του ειδικού προστίμου προσκομίζονται στην πολεοδομική υπηρεσία, η οποία τα καταχωρίζει σε ιδιαίτερη στήλη στο ειδικό ηλεκτρονικό αρχείο ή ειδικό βιβλίο που προβλέπεται στην παράγραφο 5. Η καταχώριση επέχει θέση βεβαίωσης για την περαίωση της διαδικασίας καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου της δηλούμενης κατασκευής ή χρήσης για τη χρονική προθεσμία, που ορίζεται στον παρόντα νόμο, σημειώνεται δε και στο αντίγραφο της αίτησης που έχει χορηγηθεί στο δηλούντα. Ειδικά για τις πρόχειρες κατασκευές απαιτείται επιπλέον για τη διατήρησή τους η υποβολή αρχιτεκτονικής μελέτης για τη μορφολογική και αισθητική ένταξή τους ως προς το σύνολο του κτιρίου και του κτιστού περιβάλλοντός του. Η αρχιτεκτονική μελέτη εγκρίνεται από την αρμόδια Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου και πρέπει να υλοποιηθεί έως την παρέλευση της προθεσμίας καταβολής της τελευταίας δόσης.

10. Μετά την υποβολή όλων των δικαιολογητικών που προβλέπονται στις προηγούμενες παραγράφους αναστέλλεται η επιβολή προστίμων και κάθε διαδικασία επιβολής κυρώσεων, που αφορούν τις κατασκευές ή χρήσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 για τις οποίες υποβλήθηκαν τα δικαιολογητικά μέχρι την παρέλευση της προθεσμίας εξόφλησης των προστίμων. Επιτρέπεται η σύνδεση των κτιρίων αυτών με τα δίκτυα κοινής ωφέλειας μετά την καταβολή τουλάχιστον της πρώτης δόσης του ενιαίου ειδικού προστίμου.

11. Για τις κατασκευές ή τις χρήσεις για τις οποίες υποβάλλεται δήλωση υπαγωγής στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, δεν επιβάλλονται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης ούτε άλλες κυρώσεις, εφόσον εξοφληθούν εμπροθέσμως όλες οι δόσεις καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου και για όσο χρονικό διάστημα ορίζεται στον παρόντα νόμο, που υπολογίζεται από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Μετά την ολοσχερή εξόφληση του ενιαίου ειδικού προστίμου, επιτρέπεται για το ίδιο χρονικό διάστημα, κατ' εξαίρεση, η μεταβίβαση ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος στο ακίνητο στο οποίο έχει εκτελεστεί η αυθαίρετη κατασκευή ή έχει εγκατασταθεί αυθαίρετη χρήση, σύμφωνα και με την παράγραφο 2 περίπτωση γ του άρθρου 23. Τα παραπάνω ισχύουν για τις ίδιες κατασκευές ή χρήσεις και για εκκρεμείς σε οποιοδήποτε στάδιο και διαδικασία σχετικές υποθέσεις. Τυχόν ήδη καταβληθέντα ποσά σχετικών προστίμων δεν αναζητούνται ενώ τυχόν ανείσπρακτα βεβαιωθέντα ποσά σχετικών προστίμων διαγράφονται.

12. Η εξόφληση του ενιαίου ειδικού προστίμου για την αλλαγή της χρήσης δεν συνεπάγεται απαλλαγή αυτών από άλλες απαιτούμενες εγκρίσεις ή όρους που αφορούν τη λειτουργία της συγκεκριμένης χρήσης. Η έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικής άδειας κατά τις ισχύουσες διατάξεις σε δηλούμενο κτίριο ή τμήμα αυτού, μπορεί να τηρείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξόφλησης του ενιαίου ειδικού προστίμου χωρίς να επιβάλλεται άλλο πρόστιμο.

13. Μετά την 1.1.2012 και ανά τρίμηνο, οι πολεοδομικές υπηρεσίες αποστέλλουν χωρίς καθυστέρηση σε ηλεκτρονική μορφή στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συγκεντρωτικά στοιχεία ανά δήμο για το σύνολο των δηλώσεων που υποβλήθηκαν, τη συνολική επιφάνεια των κατασκευών ή χρήσεων που διατηρούνται, τα συνολικά ποσά των προστίμων, καθώς και ακριβή αντίγραφα του ηλεκτρονικού αρχείου ή ειδικού βιβλίου όπου καταχωρήθηκαν οι σχετικές δηλώσεις.

14. Στα συμβολαιογραφικά έγγραφα κάθε δικαιοπραξίας μεταβίβασης ακινήτων, στα οποία υπάρχουν κατασκευές ή χρήσεις που έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου, γίνεται ειδική μνεία για την υπαγωγή των κατασκευών ή χρήσεων στις ρυθμίσεις αυτές κατά την απεικόνισή τους σημειώνεται η υπαγωγή αυτή και πέραν των όσων ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 23, επισυνάπτεται η βεβαίωση της καταχώρισης που προβλέπεται στην παράγραφο 5.

15. Δικογραφίες που αφορούν αδικήματα, με τις περί αυθαιρέτων διατάξεις, εφόσον επ' αυτών δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση, τίθενται στο αρχείο με πράξη του αρμοδίου Οργάνου μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας ότι, η αυθαίρετη κατασκευή δηλώθηκε και εξοφλήθηκε το ειδικό πρόστιμο κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

16. Η εξόφληση του ενιαίου ειδικού προστίμου για τις κατασκευές ή τις χρήσεις που δηλώνονται, δεν κωλύει καθ' οιονδήποτε τρόπο τον πολεοδομικό

σχεδιασμό. Αν το ακίνητο ενταχθεί στον πολεοδομικό σχεδιασμό, το ενιαίο ειδικό πρόστιμο δεν επιστρέφεται ούτε συμψηφίζεται με υποχρεώσεις εισφοράς σε χρήμα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

17. Στις περιπτώσεις κατασκευών οι οποίες έχουν ενταχθεί στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου και έχει περαιωθεί η σχετική διαδικασία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5, μπορεί να επιτρέπεται η εκτέλεση εργασιών επισκευής που αποβλέπουν στην υγιεινή, τη χρήση, την αισθητική βελτίωση-αποκατάσταση και τη συνήθη συντήρησή τους, ύστερα από τη χορήγηση της σχετικής άδειας από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, εφόσον οι εργασίες για τις οποίες ζητείται η εκτέλεση δεν επαυξάνουν το κτίσμα σε ύψος ή επιφάνεια, δεν το ανακαινίζουν ριζικά ή δεν ενισχύουν ή αντικαθιστούν στοιχεία του φέροντος οργανισμού. Για την έκδοση των αδειών αυτών υποβάλλονται στις αρμόδιες πολεοδομικές υπηρεσίες δικαιολογητικά που καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

18. Για τα ακίνητα που διατηρούνται με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου δεν οφείλονται αναδρομικά ασφαλιστικές εισφορές και οποιοσδήποτε φόρος καθώς και οποιασδήποτε μορφής τέλη και πρόστιμα. Τυχόν ήδη καταβληθέντες φόροι, τέλη και πρόστιμα δεν αναζητούνται.

19. Για την ηλεκτρονική διεκπεραίωση της ανωτέρω διαδικασίας εν όλω ή εν μέρει μπορεί να ανατεθεί στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, με κάλυψη των αναγκών λειτουργικών του εξόδων από το Πράσινο Ταμείο, η ανάπτυξη και η αρχική διαχείριση του αντίστοιχου πληροφοριακού συστήματος. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να θεσπίζεται διαφορετική διαδικασία για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στην ρύθμιση του παρόντος και την καταβολή του ειδικού προστίμου διατήρησης, με τη χρήση ηλεκτρονικών τεχνολογιών, την απευθείας υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών στις αρμόδιες υπηρεσίες και την απευθείας έκδοση των πράξεων υπολογισμού των προστίμων και διατήρησης.

Άρθρο 25

Μέτρα για τη βελτίωση του οικιστικού περιβάλλοντος

Το ενιαίο ειδικό πρόστιμο που εισπράττεται κατά το προηγούμενο άρθρο αποδίδεται υπέρ του Πράσινου Ταμείου, κατατίθεται σε ειδικό κωδικό που ονομάζεται «Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο» και διατίθεται στο πλαίσιο των στόχων και των αρχών του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής ιδίως για την κατεδάφιση αυθαιρέτων, καθώς και για την εξισορρόπηση του ελλείμματος γης και την αύξηση των κοινόχρηστων και ελεύθερων χώρων στους Ο.Τ.Α. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζεται η διαδικασία και τα ποσοστά διάθεσης του παραπάνω ποσού και οι δικαιούχοι τους καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 26

Ρυθμίσεις για παράταση της προθεσμίας διατήρησης

1) Στην περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 24 η προθεσμία διατήρησης παρατείνεται κατά είκοσι (20) χρόνια εφόσον : α) ολοκληρωθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός και ο καθορισμός των χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης της περιοχής και η διατηρούμενο κατασκευή ή χρήση εναρμονίζεται με αυτόν, ή

β) εντός του χρόνου της περ. β) της παραγράφου 1 ο ιδιοκτήτης:

ι) είτε έχει, είτε αποκτήσει, όμορο ή τμήμα όμορου άρτιου και οικοδομήσιμου γηπέδου ή όμορου οικοπέδου ή γήπεδο ή οικόπεδο ή τμήμα τους ευρισκόμενο στην εδαφική περιφέρεια του Δήμου της αυθαίρετης κατασκευής, έκτασης τουλάχιστον ίσης με τη διαφορά μεταξύ της προβλεπόμενης αρτιότητας και της έκτασης του ακινήτου, όπου βρίσκεται (παραπληρωματικό ακίνητο), με την προϋπόθεση ότι στο παραπληρωματικό ακίνητο θα αποκλειστεί η δυνατότητα δόμησης. Για την πλήρωση της παραπάνω προϋπόθεσης ο ιδιοκτήτης υποβάλλει σχετική συμβολαιογραφική δήλωση στην πολεοδομική υπηρεσία, η οποία μεταγράφεται στο Υποθηκοφυλακείο και καταχωρίζεται στο κτηματολόγιο. Η παραπάνω δήλωση δεσμεύει κάθε πρόσωπο, που αποκτά εμπράγματο δικαίωμα στο παραπληρωματικό ακίνητο. Το παραπληρωματικό ακίνητο δεν μπορεί να αξιοποιηθεί σύμφωνα με το εδ. α' για την πλήρωση της αρτιότητας άλλου μη άρτιου ακινήτου, στο οποίο έχει κατασκευαστεί μη νόμιμο κτίσμα ή

ιι) καταβάλει ειδικό πρόστιμο το ύψος του οποίου υπολογίζεται με βάση εμβαδόν ίσο με τη διαφορά μεταξύ της προβλεπόμενης αρτιότητας και της έκτασης του ακινήτου, όπου βρίσκεται, επί την τιμή ζώνης που ισχύει στην περιοχή του κτίσματος και σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών, και το οποίο κατατίθεται σε ειδικό κωδικό του Πράσινου Ταμείου με την ονομασία «Περιβαλλοντικό Ισοζύγιο». Για την καταβολή, απόδοση και διάθεση του ποσού των προστίμων του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις των ά. 24 και 25.

ιιι) είτε έχει, είτε αποκτήσει, τμήμα όμορου άρτιου και οικοδομήσιμου γηπέδου ή οικοπέδου ή γήπεδο ή οικόπεδο ή τμήμα τους ευρισκόμενο στην εδαφική περιφέρεια του Δήμου της αυθαίρετης κατασκευής μικρότερο του υπό ι) αναφερόμενου, το οποίο δεν καλύπτει την υπολειπόμενη αρτιότητα και καταβάλει και ειδικό πρόστιμο για την επιπλέον υπολειπόμενη αρτιότητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα υπό ιι).

2. Μόνο για την εφαρμογή των διατάξεων των παραπάνω εδαφίων επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η κατάτμηση αρτίων και οικοδομήσιμων ακινήτων σε μη άρτιο και μη οικοδομήσιμο ακίνητο, το οποίο χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τη συμπλήρωση της υπολειπόμενης αρτιότητας.

3. Η εφαρμογή των διατάξεων της περ. β της παραγράφου 1 δεν απαλλάσσει τον ιδιοκτήτη από την υποχρέωση καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24.

4. Στην περίπτωση κατασκευών, χώρων ή χρήσεων που βρίσκονται σε κτίρια τα οποία έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3843/2010, εφόσον υπάρχει υπέρβαση ύψους που δεν υπερβαίνει το ποσοστό 20% του επιτρεπόμενου βάσει της οικοδομικής άδειας μετρούμενο από τη στάθμη του περιβάλλοντα χώρου που ορίζεται στην άδεια αυτή, αυτές διατηρούνται χωρίς την καταβολή προστίμου για το χρονικό διάστημα, που ορίζουν οι διατάξεις του ν. 3843/2010.

5. Στην περίπτωση κατασκευών ή χρήσεων για τις οποίες μπορεί να εκδοθεί οικοδομική άδεια εφόσον καταβληθεί το παράβολο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 24 έως 31/12/2011 και εκδοθεί οικοδομική άδεια εντός τριών ετών από την καταβολή του παραβόλου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ. 11 του άρθρου 25.

Άρθρο 27

Πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης μη δηλούμενων κατασκευών/ χρήσεων

1. Αν δεν υποβληθεί δήλωση ή αν δεν περατωθεί εμπρόθεσμα η διαδικασία καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 24, εφαρμόζονται οι ισχύουσες περί αυθαιρέτων διατάξεις για την κατεδάφιση της αυθαίρετης κατασκευής ή την επαναφορά της χρήσης που προβλέπεται από την οικοδομική άδεια, τα δε πρόστιμα που επιβάλλονται υπολογίζονται ως εξής:

α. Πρόστιμο ανέγερσης σε ποσοστό 30% επί της αξίας του αυθαιρέτου, όπως αυτή υπολογίζεται με βάση την επιφάνεια του αυθαιρέτου επί την τιμή ζώνης που ισχύει στην περιοχή του ακινήτου, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης.

β. Πρόστιμο διατήρησης σε ποσοστό 5% επί της αξίας του αυθαιρέτου, όπως αυτή υπολογίζεται με βάση την επιφάνεια του αυθαιρέτου επί την τιμή ζώνης που ισχύει στην περιοχή του ακινήτου, σύμφωνα με το σύστημα αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών κατά το χρόνο διαπίστωσης της παράβασης, το οποίο επιβάλλεται για κάθε έτος διατήρησης του κτιρίου από την ανέγερσή του ή την εγκατάσταση της χρήσης μέχρι την κατεδάφιση των κατασκευών και την επαναφορά της χρήσης ή την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικής αδείας.

2. Ποσοστό, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής των παραπάνω προστίμων, αποδίδεται στο Πράσινο Ταμείο.

3. Η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία ελέγχει δειγματοληπτικά ποσοστό τουλάχιστον 5 % των δηλώσεων που υποβλήθηκαν, προκειμένου να διαπιστωθεί

αν τα στοιχεία των δηλώσεων που αφορούν την περιγραφή της κατασκευής, το εμβαδόν και τη χρήση της είναι αληθή και ακριβή. Σε περίπτωση ψευδούς ή ανακριβούς δήλωσης των στοιχείων αυτών, εφαρμόζονται οι ισχύουσες περί αυθαιρέτων διατάξεις και επιβάλλονται τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 24, η Ειδική Υπηρεσία Επιθεώρησης και Κατεδάφισης (ΕΥΕΚΑ), όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 28, διενεργεί έλεγχο επίσης σε ποσοστό τουλάχιστον 5% σύμφωνα με τα οριζόμενα παραπάνω

4. Τα πρόστιμα, τα οποία επιβάλλονται σε περίπτωση αυθαιρέτων κατασκευών και χρήσεων και για τα οποία είτε δεν έχει ασκηθεί διοικητική προσφυγή είτε έχει ασκηθεί και έχει απορριφθεί, αποστέλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τους υπαλλήλους της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας στην αρμόδια ΔΟΥ για βεβαίωση και είσπραξη.

Υπάλληλος που παραβιάζει τις υποχρεώσεις των παραπάνω διατάξεων τιμωρείται με παρακράτηση αποδοχών από δεκαπέντε (15) ημέρες έως τρεις (3) μήνες. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο πειθαρχικώς προϊστάμενος που παραλείπει να ασκήσει την πειθαρχική δίωξη κατά του ευθυνόμενου υπαλλήλου κατά τα προηγούμενα εδάφια.

Άρθρο 28

Ειδική Υπηρεσία Κατεδαφίσεων

1. Όλα τα μη νόμιμα κτίσματα, τα οποία δεν θα υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, είναι κατεδαφιστέα.

2. Η Ειδική Υπηρεσία Κατεδαφίσεων (ΕΥΚ), που συστάθηκε με το νόμο 3818/2010 μετονομάζεται σε Ειδική Υπηρεσία Επιθεώρησης & Κατεδάφισης Αυθαιρέτων (ΕΥΕΚΑ) και υπάγεται απευθείας στο Γενικό Επιθεωρητή της Ειδικής Υπηρεσίας Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (ΕΥΕΠ), που έχει συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 4, 5, 6 και 7 του Ν 2947/2001 (ΦΕΚ Α'228) και του Π.Δ. 165/2003 (ΦΕΚ Α' 137).

3. Η ΕΥΚΑ έχει τις εξής αρμοδιότητες :

- α) τον εντοπισμό και τον έλεγχο αυθαιρέτων επεμβάσεων και κατασκευών
- β) την έκδοση και την εκτέλεση πράξεων καθαίρεσης και κατεδάφισης
- γ) τη μέριμνα για την ορθή διάθεση των οικοδομικών αποβλήτων (μπάζων) και την αποκατάσταση

4. Η ΕΥΚΑ συντάσσει σε κάθε περίπτωση εντοπισμού αυθαιρέτων επεμβάσεων ή κατασκευών Έκθεση Αυτοψίας και Πρωτόκολλο κατεδάφισης, τα οποία επιδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (νόμος 2717/1999) στον ιδιοκτήτη του αυθαίρετου και σε οποιονδήποτε άλλο έχει εμπράγματο δικαίωμα σε αυτό.

Η ΕΥΚΑ, εκτελεί τα πρωτόκολλα κατεδάφισης με δικά της μηχανικά μέσα ή με μέσα ιδιωτικών επιχειρήσεων, μετά από σύναψη σχετικών συμβάσεων. Για

το σκοπό αυτό τηρείται σε κάθε αποκεντρωμένη Διοίκηση μητρώο, στο οποίο εγγράφονται οι ιδιωτικές επιχειρήσεις, που έχουν τη δυνατότητα να εκτελέσουν πρωτόκολλα κατεδάφισης. Το μητρώο αυτό διαβιβάζεται στις κατά τόπους αστυνομικές αρχές.

Σε κάθε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης των Πρωτοκόλλων Κατεδάφισης λόγω της άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να συνάψουν τις σχετικές συμβάσεις η ΕΥΕΚΑ ενημερώνει πάραυτα τις αρμόδιες και τις οικείες Αστυνομικές Αρχές, οι οποίες και θα αναλαμβάνουν την κίνηση της διαδικασίας πολιτικής επιστράτευσης του ν.δ. 17/1974. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ επιβάλλεται και πρόστιμο ύψους από 6.000 έως 10.000 ευρώ στις παραπάνω επιχειρήσεις.

Η ΕΥΕΚΑ μπορεί επίσης να προβεί σε κατεδάφιση με ελεγχόμενη χρήση εκρηκτικών μετά από σύναψη σχετικών συμβάσεων με εξειδικευμένες εταιρείες.

Οι Αστυνομικές Αρχές οφείλουν να παράσχουν τη συνδρομή τους για την πραγματοποίηση της κατεδάφισης, εφόσον τους ζητηθεί. Ανάλογη υποχρέωση έχουν και οι λοιπές κρατικές αρχές όπως και οι ΟΤΑ, κυρίως με τη διάθεση μηχανικών μέσων και προσωπικού.

Στη περίπτωση που κατά την αυτοψία της ΕΥΕΚΑ ή των άλλων αρμόδιων Υπηρεσιών βρεθούν εργαζόμενοι να εκτελούν οιαδήποτε εργασία κατασκευής αυθαίρετου ή άλλης παράνομης επέμβασης, για αυτούς ακολουθείται αυτόφωρη διαδικασία και γίνεται σχετική αναγγελία στον ασφαλιστικό τους φορέα. Στην περίπτωση που βρεθούν μηχανικά μέσα ή άλλα υλικά (ξυλότυπος, μεταλλότυπος) κατάσχονται.

Η ΕΥΕΚΑ συνεργάζεται με τον ΟΚΧΕ και την εταιρεία «Κτηματολόγιο Α.Ε.» για την ανάθεση τηλεπισκόπησης της χώρας, η οποία διενεργείται έως τις 31/8/2011, για πληρέστερο εντοπισμό αυθαίρετων επεμβάσεων και κατασκευών,. Επίσης συνεργάζεται με τους παραπάνω φορείς για την ανάθεση περιοδικών τηλεπισκοπήσεων δειγματοληπτικά σε περιοχές της χώρας που επιλέγονται.

5. Ο κύριος κτίσματος που κρίνεται ως κατεδαφιστέο, βαρύνεται με τη δαπάνη κατεδάφισης και αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου. Το ποσό της παραπάνω δαπάνης καταλογίζεται με απόφαση της ΕΥΚΑ και βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.».

6. Τροποποιούνται οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 7 του νόμου 3818/2010 ως εξής:

«3. Στην ΕΥΕΚΑ συστήνονται σαράντα μία (41) οργανικές θέσεις προσωπικού, οι οποίες πληρώνονται είτε με υπαλλήλους, μόνιμους ή αορίστου χρόνου, που αποσπώνται για μία τριετία και η οποία μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ, μετά από πρόταση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή μετατάσσονται από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή και από ΟΤΑ, με αντίστοιχη κατάργηση της οργανικής θέσης, την οποία είχε ο μετατασσόμενος.

Οι αποσπώμενοι λαμβάνουν τις αποδοχές της οργανικής τους θέσης πλην αυτών που συνδέονται με την ενεργό άσκηση των καθηκόντων τους.

4. Οι θέσεις του προσωπικού της ΕΥΕΚΑ κατανέμονται ως εξής:

Μία (1) θέση Προϊσταμένου της ΕΥΕΚΑ, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή Πολιτικών Μηχανικών ή Τοπογράφων Μηχανικών ή Δασολόγων με Α' βαθμό, ως Βοηθός Γενικού Επιθεωρητή.

Δύο (2) θέσεις Προϊσταμένων των Τομέων της ΕΥΕΚΑ, ως Επιθεωρητές, του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή Πολιτικών Μηχανικών ή Τοπογράφων Μηχανικών ή Δασολόγων με Α' βαθμό,

Είκοσι οκτώ (28) θέσεις Επιθεωρητών τακτικού προσωπικού με τις παρακάτω ειδικότητες:

Οκτώ (8) θέσεις του κλάδου ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών,

Τέσσερις (4) θέσεις κλάδου ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών,

Τέσσερις (4) θέσεις κλάδου ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών,

Τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Δασολόγων,

Τέσσερις (4) θέσεις του κλάδου ΠΕ Περιβαλλοντολόγων ή Μηχανικών Περιβάλλοντος

Τέσσερις (4) θέσεις ΤΕ Πολιτικών Μηχανικών ή Δομικών Έργων.

Δέκα (10) θέσεις Διοικητικού και Τεχνικού προσωπικού με τις παρακάτω ειδικότητες:

Τέσσερις (4) θέσεις κλάδου ΠΕ ή ΤΕ Διοικητικού,

Δύο (2) θέσεις κλάδου ΠΕ Οικονομολόγων,

Δύο (2) θέσεις κλάδου ΠΕ Πληροφορικής,

Δύο (2) θέσεις κλάδου ΠΕ Νομικών

Ο προϊστάμενος της ΕΥΚΑ λαμβάνει την ειδική πρόσθετη αμοιβή του στ. β' του ά. 1 της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων 2/51476/0022 (ΦΕΚ Β/1813/2007) και οι Επιθεωρητές λαμβάνουν την ειδική πρόσθετη αμοιβή του στ. γ' του ά. 1 της παραπάνω κοινής απόφασης και υπόκεινται σε όλες τις ρυθμίσεις που έχουν θεσπιστεί σχετικά. Η παρ.5 του ά. 7 του ν. 3818/2010 καταργείται.

Στους Επιθεωρητές μπορεί επίσης να ανατίθενται, πέραν των καθηκόντων του παρόντος, και αρμοδιότητες του Γ' Τμήματος της ΕΥΕΠ, καθώς και αρμοδιότητες εφαρμογής περιβαλλοντικής ευθύνης.».

Άρθρο 29 **Λοιπές Διατάξεις**

1. Μετά το άρθρο 2 του ν. 3316/2005 (Α' 42), όπως ισχύει, προστίθεται άρθρο 2Α ως εξής:

«Άρθρο 2 Α – Δωρεά Μελετών

Με απόφαση του αρμοδίου Υπουργού ή του οργάνου διοίκησης άλλης αρμόδιας αρχής, μπορεί να εγκρίνεται η εκπόνηση μελέτης ή μέρους της, ή η παροχή υπηρεσιών, από ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, προς το σκοπό δωρεάς και χωρίς αντάλλαγμα εκ μέρους του δωρεοδόχου σε φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με την εγκριτική απόφαση καθορίζονται οι όροι, υπό τους οποίους θα εκπονηθεί η μελέτη ή θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες και θα διενεργηθεί η επίβλεψη εκ μέρους των οργάνων του δωρεοδόχου και η παράδοση και έγκριση της μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες του.

Εφόσον, εκ του είδους της μελέτης, δεν απαιτείται περιβαλλοντική ή άλλη αδειοδότηση κατά τη διάρκεια εκπόνησής της, επιτρέπεται η αποδοχή δωρεάς εκπονηθείσας μελέτης, χωρίς να έχει προηγηθεί έγκριση της εκπόνησής της κατά το προηγούμενο εδάφιο.

Με όμοιες αποφάσεις ορίζονται οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης και υλοποίησης της μελέτης. Για την έκδοση απόφασης αποδοχής δωρεάς εκπονηθείσας μελέτης απαιτούνται: α) η δημοσίευση ανακοίνωσης για την υποβολή σχετικού αιτήματος του ενδιαφερομένου, στις ιστοσελίδες της αναθέτουσας αρχής και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και η πάροδος προθεσμίας ενός μήνα, μέσα στην οποία μπορεί κάθε ενδιαφερόμενος να υποβάλει παρατηρήσεις επί της μελέτης και β) η μετά την πάροδο της μηνιαίας προθεσμίας έκδοση σύμφωνης γνώμης του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου του δωρεοδόχου, στο οποίο διαβιβάζονται από την αρμόδια αρχή οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν. Οι υπηρεσίες τήρησης των ιστοσελίδων του προηγούμενου εδαφίου εκδίδουν σχετικές βεβαιώσεις για την ημερομηνία τον συνολικό χρόνο ανάρτησης της ανακοίνωσης, οι οποίες τίθενται υπόψη του Τεχνικού Συμβουλίου.».

2. Η ισχύς της διάταξης του σημείου σστ' της περ. β' της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, που προστέθηκε με την παράγραφο 21 του άρθρου 12 του ν. 3851/2010 (Α' 85), παρατείνεται για ένα (1) έτος από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Οι προθεσμίες υποβολής των δικαιολογητικών της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3843/2010 (Α' 62) στις πολεοδομικές υπηρεσίες για την υπαγωγή ακινήτων στις διατάξεις των διατηρούμενων χώρων του ίδιου ως άνω νόμου παρατείνονται αφότου έληξαν μέχρι την 30.12.2011.

Για όλες τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί η προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης του ειδικού προστίμου, που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 3843/2010, όπως ισχύει, παρατείνεται μέχρι την 29.2.2012.

4. Το ακίνητο που βρίσκεται στο Δήμο της Αθήνας και επί των οδών Ερατοσθένους αριθ. 13 και Πλατείας Αγ. Σπυρίδωνος, στο Ο.Τ. 52028b περιοχής Παγκρατίου του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου Δ. Αθηναίων, όπως αποτυπώνεται στο από Δεκεμβρίου 2010 τοπογραφικό διάγραμμα, σε κλίμακα 1/200, που τηρείται στο ΥΠΕΚΑ, φωτοσμίκρυνση του οποίου συνοδεύει τον παρόντα νόμο, υπό τα στοιχεία ΑΒΓΔΕΖΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΑ,

επιφανείας: 908,46 τ.μ., τμήμα του οποίου έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο με την υπ' αριθμ. πρωτ. 80667/5242/26.7.1993 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ Δ' 1078) και ως ιστορικό μνημείο με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΙΔΑΠ/Γ/3434/4285/16.1.1995 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ Β' 63), χαρακτηρίζεται ως χώρος ανέγερσης κτιρίου για την λειτουργία Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και σχετικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Για το ακίνητο αυτό καθορίζονται ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης, σύμφωνα με τη μελέτη του συνόλου των επεμβάσεων και προσθηκών που εγκρίθηκαν με την από 16.7.2009 θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων και την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΑΝΣΜ/84249/2194/14-9-2009 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και στη συνέχεια εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΔΑΝΣΜ/10630/330/30.11.2010 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, με θέμα «Έγκριση α) Οριστικής Αρχιτεκτονικής Μελέτης και β) Στατικής και Η/Μ προμελέτης επισκευής διατηρητέου κτηρίου και προσθήκης καθ' ύψος και κατ' επέκταση, φερόμενης ιδιοκτησίας Ιδρύματος Β. και Ε. Γουλανδρή, επί των οδών Ερατοσθένους 13 και Αγίου Σπυρίδωνος, στο Παγκράτι του Δήμου Αθηναίων», η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με την ομόφωνη Γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων, όπως διατυπώθηκε στο Πρακτικό της Συνεδρίασης με αριθ. 22/11.11.2010, ως ακολούθως:

α) Μέγιστο συνολικό εμβαδόν του κτιρίου, συμπεριλαμβανομένων και των υπογείων χώρων οιασδήποτε χρήσης (βοηθητικής ή κύριας): 7090,00 τ.μ. και ο μέγιστος συντελεστής δόμησης των υπέργειων τμημάτων του κτιρίου ορίζεται ως ο ισχύων στο Ο.Τ 52028b : 3.60, ήτοι η μέγιστη συνολική δόμηση υπεράνω του εδάφους ανέρχεται σε: 3270,00 τ.μ.

β) Το ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου στους υπέργειους ορόφους δεν θα υπερβαίνει το 70%. Στο ισόγειο το οποίο κατά ένα τμήμα του είναι υπόγειο η κάλυψη δύναται να καταλαμβάνει το 90 %, και στους υπόγειους ορόφους οποιασδήποτε χρήσης το 100 % του οικοπέδου.

Στο υπό στοιχεία ΗΙΚΛΜμνξοΗ τμήμα του ακαλύπτου χώρου, όπως αποτυπώνεται στο διάγραμμα της παρ. 1, επιτρέπεται η κατασκευή υπόγειου χώρου κατ' επέκταση του περιγράμματος της στάθμης του ισογείου, κάτω από τον υποχρεωτικό ακάλυπτο χώρο, με χρήση καταστήματος και βοηθητικών χώρων.

γ) Το μέγιστο ύψος του κτιρίου ορίζεται ως ισχύει στο Ο.Τ. 52028b: 27,00 μ. μετρούμενο από το οριστικά διαμορφωμένο έδαφος. Υπεράνω του ύψους

αυτού επιτρέπονται οι κατασκευές και εγκαταστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 16 του ΓΟΚ.

δ) Επιτρέπεται η κατασκευή πέντε υπόγειων ορόφων εκ των οποίων οι τρεις επιτρέπεται να έχουν κύρια χρήση με τεχνητό φωτισμό και αερισμό. Οι τέταρτος και πέμπτος υπόγειοι όροφοι έχουν αποκλειστικά βοηθητική χρήση.

ε) Επιτρέπεται κατ' εξαίρεση των διατάξεων του ν. 960/79, του άρθρου 14 παρ. 4^α του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ Α' 197) και του π.δ. 111/2004 (ΦΕΚ Α' 76) η δημιουργία μόνο πέντε (5) θέσεων αυτοκινήτων επιβατικής χρήσης (Ι.Χ.) στους παραπάνω υπόγειους ορόφους για την εξυπηρέτηση του προσωπικού του κτιρίου.

στ) Επιβάλλεται η φύτευση πρασίνου στο σύνολο του υποχρεωτικώς ακαλύπτου χώρου, (συμπεριλαμβανομένων και των τμημάτων αυτού κάτω από τα οποία εκτείνονται υπόγειοι χώροι), με εξαίρεση των απαραίτητων διαδρόμων εξυπηρέτησης και προσβάσεων πεζών και οχημάτων, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ΓΟΚ και το άρθρο 23 του Κτιριοδομικού Κανονισμού.

Οι ανωτέρω όροι αθ έως στ) ελέγχονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ΓΟΚ και του Κτιριοδομικού Κανονισμού.

Τροποποιήσεις της εγκριθείσας μελέτης και των εσωτερικών χώρων του κτιρίου, χωρίς υπέρβαση των ανωτέρω όρων και περιορισμών δόμησης επιτρέπονται μετά από έγκριση της αρμόδιας Διεύθυνσης του ΥΠΠΟΤ, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Καταργείται η παρόδια στοά του ρυμοτομικού σχεδίου, σε όλο το πρόσωπο του οικοπέδου επί της οδού Ερατοσθένους, λόγω της ύπαρξης του διατηρητέου κτιρίου, σύμφωνα με τη μελέτη της παρ. 2.

Η υπ' αριθ. 4231/732/17.2.2000 απόφαση Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ Δ' 121) καταργείται.

Κάθε γενική ή ειδική διάταξη, που αντίκειται στους ανωτέρω όρους δεν εφαρμόζεται για το ακίνητο της παραγράφου αυτής

5. ι. Τα δύο πρώτα εδάφια της παρ. 8 του άρθρου 3 του π.δ. της 20.09.1995 (Δ' 1049) αντικαθίστανται ως εξής:

«Μέσα στους κοινόχρηστους χώρους επιτρέπεται ο καθορισμός χώρων κοινωνικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών λειτουργιών σε ποσοστό μέχρι 5%. Στους χώρους αυτούς επιτρέπονται οι χρήσεις: εστιατόρια,

αναψυκτήρια, χώροι συνάθροισης κοινού, πολιτιστικά κτήρια, κτήρια εκπαίδευσης, υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις, κτήρια κοινωνικής πρόνοιας και θρησκευτικοί χώροι.».

ii. Το άρθρο 3 του ν. 3512/2006 (Α' 264) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε τμήμα του δημοσίου ακινήτου (Α.Β.Κ. 46) που περιλαμβάνεται στο Ο.Τ. 25 της περιοχής «Βοτανικού» του εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου του Δήμου Αθηναίων, συνολικής έκτασης 850 τ.μ., όπως εμφανίζεται στο σχετικό πρωτότυπο κτηματογραφικό διάγραμμα εφαρμογής (δύο πινακίδες) σε κλίμακα 1:1000, που θεωρήθηκε από την Προϊστάμενη Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας με την από 23/3/2011 πράξη της και που αντίτυπό του σε φωτοσμίκρυνση δημοσιεύεται με τον παρόντα νόμο στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντός του κόκκινου περιγράμματος που φαίνεται στο ίδιο διάγραμμα με στοιχεία Α' Β' Γ' Δ' Ε' Ζ' Η' Θ' Ι' Κ' Λ' Μ' Ν' Ξ' Ο' Α', και προαύλειου χώρου που φαίνεται ομοίως με στοιχεία Ξ'Ο'Π'Ρ'Ν'Ξ', επιτρέπεται η εγκατάσταση και κατασκευή Τεμένους, περιλαμβανομένων και των απαραίτητων κτηρίων υποστηρικτικών λειτουργιών (χώροι υγιεινής κλπ.) μέσω της κατάλληλης προς τούτο μετασκευής υφιστάμενων κτηρίων.

2. Η μελέτη για την εγκατάσταση και η κατασκευή του Τεμένους για λογαριασμό του Δημοσίου θα γίνει από την Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κτιριακών (Ε.Υ.Δ.Ε.Κ.) της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, σύμφωνα με τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης που καθορίζονται με το π.δ. της 20.09.1995 (Δ' 1049), και θα βαρύνει το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

3. Η οικοδομική άδεια για την εγκατάσταση και κατασκευή του Τεμένους, περιλαμβανομένων και των απαραίτητων κτηρίων υποστηρικτικών λειτουργιών (χώροι υγιεινής κλπ.) χορηγείται ή αναθεωρείται από τη Διεύθυνση Οικοδομικών και Κτηριοδομικών Κανονισμών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3342/2005 (Α' 131) όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 3492/2006 (Α' 210).

4. Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής, η χρήση του Τεμένους παραχωρείται από το Δημόσιο δωρεάν, για αόριστο χρόνο, στο Ν.Π.Ι.Δ. του άρθρου 1, με σκοπό τη διοίκηση, διαχείριση και συντήρησή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2.

5. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και

Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται οι ειδικές λεπτομέρειες της χρηματοδότησης του έργου, των αποφαινόμενων οργάνων καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου».

iii. Η παρ.1 του άρθρου 4 του Ν. 3512/2006 (Α' 264) αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Το Τέμενος ανήκει κατά κυριότητα στον παραχωρήσαντα τη χρήση»

Άρθρο 30

Μεταβατικές Διατάξεις

1. Μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ οι υφιστάμενες διατάξεις του ν.1650/1986 (ΦΕΚ Α'160) ως ισχύει για την περιβαλλοντική αδειοδότηση.

2. Από την έναρξη λειτουργίας του ΗΠΜ και για περίοδο ίση με δυο (2) έτη η αρμόδια περιβαλλοντική αρχή υποχρεούται είτε να ψηφιοποιεί και αναρτά στο ΗΠΜ τις πληροφορίες που λαμβάνει σε έντυπη μορφή είτε να ζητά από το φορέα του έργου να αναρτά αυτές τις πληροφορίες στο ΗΠΜ. Μετά την περίοδο το δυο (2) ετών, οι πράξεις και όλα τα στάδια της διαδικασίας για την έκδοση ΑΕΠΟ ή υπαγωγής σε ΠΠΔ διεξάγονται ηλεκτρονικά, μέσω του ΗΠΜ, με την επιφύλαξη του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 18.

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του παρόντος, για τα έργα και δραστηριότητες της κατηγορίας Β ακολουθούνται οι διαδικασίες της υποκατηγορίας Β4 της ΚΥΑ 11014/703/Φ104/2003 (ΦΕΚ Β'332), όπως αυτές ισχύουν.

4. Πλήρεις φάκελοι ΠΠΕ, ΜΠΕ καθώς και αντίστοιχοι φάκελοι αιτημάτων για ανανέωση ή τροποποίηση ΑΕΠΟ, που έχουν υποβληθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ολοκληρώνονται ως προς την αξιολόγησή τους και εκδίδονται αντίστοιχα οι ΠΠΕΑ και ΑΕΠΟ, καθώς και αποφάσεις ανανέωσης ή τροποποίησης ΑΕΠΟ, σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις, εκτός εάν ο φορέας του έργου ή της δραστηριότητας ζητήσει την υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος νόμου.

5. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων των εδαφίων (γ) και (δ) της παραγράφου 18 του άρθρου 20 του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ οι υφιστάμενες διατάξεις για τους ελέγχους.

6. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 10 του άρθρου 17 του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ οι υφιστάμενες διατάξεις για τα τέλη, δηλαδή η παράγραφος 10, περ. ε, του άρθρου 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ίδιου νόμου.

7. Μέχρι την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος της παραγράφου 5 του άρθρου 14 του παρόντος, η περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων ή δραστηριοτήτων αρμοδιότητας του ΥΠΕΚΑ, διενεργείται από τις υφιστάμενες υπηρεσίες.

8. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 9 του άρθρου 19 του παρόντος, διατηρούνται σε ισχύ οι υφιστάμενες διατάξεις που αφορούν στις

γνωμοδοτήσεις φορέων και στη διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Άρθρο 31

Τροποποιητικές Διατάξεις

1. Το άρθρο 3 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται από το άρθρο 1 του παρόντος.
2. Το άρθρο 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, πλην της παραγράφου 10, στοιχείο ε, αντικαθίσταται από τα άρθρα 2-10 και 17 του παρόντος.
3. Οι παρ. 10, στοιχείο ε, του άρθρου 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται με το άρθρο 12 του παρόντος.
4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 5 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται από το άρθρο 11 του παρόντος.
5. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 5 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται από το άρθρο 19 του παρόντος.
6. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται με το άρθρο 20 του παρόντος.
7. Η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται με το εδάφιο 7 της παραγράφου Α του άρθρου 2 σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 10 του άρθρου 17 του παρόντος.
8. Το άρθρο 26 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίσταται με την παράγραφο 4 του άρθρου 20 του παρόντος.
9. Η παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ Α'160), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και η παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ Α' 228), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, αντικαθίστανται με το άρθρο 21 του παρόντος.

Άρθρο 32

Καταργούμενες Διατάξεις

Καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν.

Άρθρο 33

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς του Μέρους Α' του παρόντος νόμου αρχίζει ένα (1) μήνα από τη δημοσίευση του και με την δημοσίευση των αποφάσεων της παρ. 4 του άρθρου 1 εκτός εάν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις του.
2. Η ισχύς του Μέρους Β' του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευση του.

Αθήνα, Ιουλίου 2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ, ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
& ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ**

ΧΑΡΗΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

**ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ &
ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΚΩΣΤΑΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ &
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ

**Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ
ΜΑΘΗΣΗΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΝΙΚΟΣ ΣΗΦΟΥΝΑΚΗΣ